

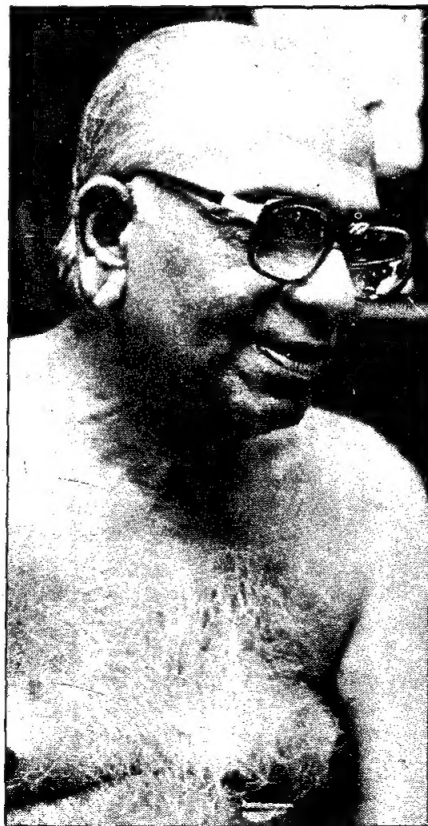
വിമർശനം ഒരു ദൗത്യമായി ഏറ്റെടുത്ത വളരെ കുറച്ചു നിരൂപകന്മാരേ നമുക്കുള്ളൂ. അതിൽ പ്രമുഖനാണ് ശ്രീ. എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള. വിമർശകൻ നാടകകൃത്തിനെ ഒഴിവാക്കി നിർത്തിയെങ്കിലും അതേ നാടകാവബോധം തന്നെയാണ് കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ വിമർശനത്തിനു ചൈതന്യം പകർന്നുപോന്നത്—എഴുപത്തഞ്ചാം ഇന്ദ്രദിനം ആഘോഷിച്ച യശശ്ശരീരനായ ശ്രീ. എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ സാഹിത്യജീവിതത്തെക്കുറിച്ച്.

ഉയർന്ന ക്ളാസ്സുകളിൽ മലയാളസാഹിത്യവും കേരളചരിത്രവും മറ്റും വിവേകശീലരായ അനേകം വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു വിശദീകരിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിൽ സമകാലികരായ അദ്യോപക പ്രമുഖന്മാരുടെയിടയിൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം അദ്വിതീയനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട വിദ്യാർത്ഥികളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ അദ്യോപകൻ എന്ന നിലയിലാണ് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള ഏറ്റവുമധികം ശോഭിച്ചത് എന്നത് ഇവിടെ അവഗണിക്കുന്നില്ല. ഒരു പക്ഷെ, അദ്യോപകലയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ഈ മഹാസിദ്ധി നേടാൻ കഴിഞ്ഞത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിശ്ചിതമായ വിമർശബുദ്ധിയുടെ വൈഭവംകൊണ്ടല്ലേ എന്നു സംശയിക്കാവുന്നതാണ്. സുവ്യക്തമായ പ്രതിപാദനം, പ്രതിപാദ്യവുമായുള്ള ഗാഢമായ പരിചയം, വിവിധ കാഴ്ചപ്പാടുകളിലൂടെ ഒരു വിഷയത്തെ സമീപിക്കാനും വിദ്യാർത്ഥികളെ അതിനു പ്രേരിപ്പിക്കാനുമുള്ള സാമർത്ഥ്യം, "ദോഷം പറയരുതല്ലോ" എന്ന ലാഭനഷ്ടചിന്ത കൂടാതെ കൃതികളെയും കർത്താക്കളെയും വിലയിരുത്താനുള്ള മൂല്യബോധം, സർവ്വോപരി ആശയവിനിമയത്തിലുള്ള ഹൃദയംഗമത്വം—ഇതെല്ലാം ആ അദ്യോപകന്റെ

മഹത്വത്തിനു കാരണമായി. വാസ്തവത്തിൽ ഇതെല്ലാം ഒരു അമനീരൂപകനുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഗുണവിശേഷങ്ങൾതന്നെയാണെന്നു പറയാം. എത്രയോ പ്രചലിക്കാത്ത അദ്യോപകരുടെ സേവനംകൊണ്ടു ധന്യമായ കലാലയമാണ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജ്! അവിടെ മലയാളവും സംസ്കൃതവും പഠിപ്പിച്ച പ്രശസ്തരായ അദ്യോപകരുടെ മണ്ഡപവാളഹാരത്തിലെ പതക്കംപോലെ ആയിരുന്നു കൃഷ്ണപിള്ള സാർ. ക്ളാസ്സിലും വീട്ടിലും വച്ചു നടത്തിയ ചർച്ചകളിൽ മിന്നത്തിളങ്ങിയ പല ഉൾക്കാഴ്ചകളും ഒരുപക്ഷേ, ഒരു ലേഖനത്തിലും ഗ്രന്ഥത്തിലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കാണില്ല എന്നു വന്നേക്കാം. ആരായകരായ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ മുന്നിൽ സ്വയം അറിയാതെ ഊർന്നുവീണ മുത്തും പവിഴവും വാചികാവിഷ്കാരകലയുടെ നേട്ടങ്ങളായി സ്മൃതിമണ്ഡലത്തിൽ തഴുതിക്കിളിക്കുന്നുണ്ടാവും. അവയിൽ ചില ഉതിർമണികൾ ഒരു പക്ഷെ സ്മാരകലേഖനങ്ങളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടാവാം. ആ ക്ളാസ്സുമുറികൾ ഇനി നമുക്കു കാണാൻ കഴിയുകയില്ല. ആ

വിമർശകന്റെ ദൗത്യം

പരിപകമായ ഒരു മനസ്സും സ്പന്ദനം നിലയ്ക്കാത്ത ഒരു സംവേദനക്ഷമതയും സൂക്ഷ്മമായ കാര്യഗ്രഹണാധിഷ്ഠിതമായ ചിന്തയെ സമർത്ഥമായി ആവിഷ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്ന ശൈലി വല്ലഭത്വവും അനുഗ്രഹിച്ചു കിട്ടിയ ഒരു വ്യക്തിയായിരുന്നു എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള. ചിന്തകനെക്കാൾ വലിയ അദ്യോപകൻ, അദ്യോപകനെക്കാൾ ഉയർന്ന നാടകകൃത്ത്, നാടകകൃത്തിനെ കീഴ്പ്പെടുത്താൻ പോന്ന വിമർശകൻ, വിമർശകനെപ്പോലും നിഷ്പ്രഭനാക്കുന്ന നല്ല മനുഷ്യൻ—ഇങ്ങനെ നമുക്ക് എല്ലാവർക്കും ഒരേപോലെ യോജിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും നാം എല്ലാം ഉൽകൃഷ്ടമായി കണക്കാക്കുന്ന വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ ഉടമയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യജീവിതത്തിൽ ഏറ്റവും ശക്തമായി പ്രവർത്തിച്ചിരുന്ന രണ്ടു ഫലകങ്ങൾ നാടകവും വിമർശവും ആയിരുന്നു. ഇവയിൽ ഏതംഗത്തിനാണ് കൂടുതൽ പ്രശസ്തിയും അംഗീകാരവും കിട്ടിയത് എന്നതിനെപ്പറ്റി അഭിപ്രായ വ്യത്യാസം ഉണ്ടായാലും ഇല്ലെങ്കിലും ഈ രണ്ട് അംഗങ്ങളും തമ്മിൽ എപ്പോഴും യോജിച്ചുപോയില്ല എന്നു വേണമെങ്കിൽ വാദിക്കാവുന്നതാണ്. എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ സാഹിത്യകാര വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ സംഘർഷാത്മകമായ അന്തർഭാവം ഈ ദ്വന്ദ്വത്തെ ആശ്രയിച്ചുണിതുന്നത് എന്നതിൽ സംശയത്തിനവകാശമില്ല.

ഇപ്പോഴും സജീവസാന്നിധ്യം—ശ്രീ എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള

അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യമായ ഉപജീവനമാർഗ്ഗം അദ്യോപനമായിരുന്നു. ഏറ്റവും

ചുരുക്കമായ വൈഖരീവിശേഷവും ഇനി കേൾക്കാൻ പറയുകയില്ല. ഇനിയും നൂറ്റാണ്ടുകൾ നമ്മുടെയും അനന്തര തലമുറകളുടെയും ബുദ്ധിയെ പ്രചോദിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ആ നാടകങ്ങളും വിമർശനകൃതികളുമാണ്. അതുകൊണ്ട് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ചിരസ്ഥായിയായ സാഹിത്യ വ്യക്തിത്വം നിലനില്ക്കുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകകൃതികളിലും സാഹിത്യചരിത്രം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിമർശനകൃതികളിലുമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകകൃതികളിലും മുന്നിട്ടുനില്ക്കുന്നത് വിമർശബുദ്ധിയാണ് എന്നതാണ് ഈ ലേഖനത്തിന്റെ കാര്യം.

കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകങ്ങളുടെ ഉറവിടം 1930—40 കളിലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതദർശനത്തെ സാധിനിപ്പിച്ച സാഹിത്യാവബോധമാണെന്നു പറയാം. കേസരി ബാലകൃഷ്ണപിള്ള, സി. നാരായണപിള്ള, കൈനിക്കര പത്മനാഭപിള്ള, കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള, പിന്നീട് പുളിമാന പരമേശ്വരൻപിള്ള, പി.കെ. വിക്രമൻനായർ തുടങ്ങിയവരുടെ ഉപദർശനങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധവും വൈജാത്യവും കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകസങ്കല്പം വളർത്തിയെടുക്കാൻ സഹായിച്ച ഫലകങ്ങളാണ്. ഇബ്സന്റെ പേരുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി കൃഷ്ണപിള്ള നാടകങ്ങളെ പഠിക്കാനും വിമർശിക്കാനും ഇടയായതും ജീവിതവിമർശമാണ് നാടകമെന്ന കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ വിശ്വാസത്തിന്. ബലം കിട്ടിയതും അതുകൊണ്ടാണ്. പക്ഷെ, ജീവിതം എന്നതുകൊണ്ട് ഉപരിചിഹ്നമായ സാമൂഹികസംഘട്ടനം

അഥവാ വർഗ്ഗസമരം മാത്രമാണെന്ന് കൃഷ്ണ പിള്ള ഒരിക്കലും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ ജീവിതത്തിന്റെ സങ്കീർണ്ണതയെയും സമഗ്രതയെയും ലളിതവൽക്കരിച്ചു കാണുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള നിശിതവിമർശനമാണല്ലോ ദർശനം എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകം തന്നെ.

വിമർശന കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകത്തിലെ സജീവധാരയാണ്. വിമർശനത്തിനു ലക്ഷ്യം ജീവിതംതന്നെ. ജീവിതത്തിന്റെ ഗതിയെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന മാനസിക സംഘർഷമാണ്— പ്രത്യേകിച്ചും കുടുംബത്തിന്റെ ബാഹ്യഭേദതയെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന ഗാർഹികവിഷ്ണുഭാമണ്ഡി—അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖ്യ നാടകങ്ങളിലെ മുഖ്യപ്രമേയം. കൂമാരനാശാന്റെ കൃതികളെല്ലാം വീണപുഷ്പകളാണെന്നു പറയുന്നതുപോലെ എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകങ്ങളെല്ലാം ഭഗവദ്ഗീതയുടെ ഭാവനമാണെന്ന് നിരൂപകർ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഈ ഭാവനഭേദത്തിനു പ്രധാന പ്രേരകമായിട്ടുള്ളത് കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ വ്യക്തിത്വഭാവമണ്ഡലമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആദർശവിശ്വാസങ്ങളാണ്. ഏറ്റവുമധികം പിരിയുന്നതോടെ അവയെ നാടകീകരിച്ചു കാണിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിലാണ് കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ വിജയം. അവയെ ദൃശ്യവൽക്കരിക്കുന്നതിലേറെ അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിച്ചത് സംഭാഷണത്തിലൂടെ ആ സംഘർഷത്തെ അതിന്റെ സ്പെഷ്യലായ, മാതൃകയായ, സർവ്വനാശകമായ ഉഗ്രതയോടെ അവതരിപ്പിക്കാനാണ്. കുടുംബബന്ധങ്ങളുടെ ഓരോ നേരിയ ഇഴയും പൊട്ടുമ്പോൾ, ആളുകൾ മനസ്സുകൊണ്ടും ശരീരംകൊണ്ടും അകലുമ്പോൾ—ആ പൊട്ടലിന്റെ ആവശ്യകത—അതിന്റെ ദുഃഖാർദ്രത മാത്രമല്ല—നമ്മെ ബോധ്യപ്പെടുത്താനാണ് നാടകകൃത്തിന്റെ ശ്രമമെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. പൊട്ടിപ്പോകുന്ന ഇഴകളെ കുട്ടിച്ചേർക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു താല്പര്യമില്ലെന്നും അവ കുട്ടിച്ചേർക്കാവുന്നതല്ലെന്നുംകൂടി ധ്വനിപ്പിക്കുന്നില്ലേ ആദ്യകാല കൃതികൾ എന്നുംകൂടി തോന്നുന്നു. തകരുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ അനിവാര്യമായ തകർച്ച ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾ കൃഷ്ണപിള്ളയിലെ ജീവിതവിമർശകൻ അല്പം ആന്ദോളിക്കുന്നു, രസിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞാലും തെറ്റാവുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

കഥാപാത്രങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ച് അവരുടെ ഓരോ ചലനവും നിയന്ത്രിച്ച് തന്റെ ഇച്ഛയ്ക്കൊത്തു മാത്രം അവരെക്കൊണ്ട് സംഭാഷണം നടത്തിച്ച് (അവരെ സംസാരിക്കാൻ അനുവദിക്കാതെ സംഭാഷിക്കാൻ മാത്രം സമ്മതം നൽകി എന്നുകൂടി പറയാം) കഥാഗതിയെ ഇന്നു മുഹൂർത്തത്തിൽ കൊണ്ടു നിർത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നതു വഴി സംഭവിക്കുന്ന നഷ്ടം എന്തെന്നു കാണാൻ മിനക്കൊടാതെ തന്റെ നാടകത്തിലും വിമർശനത്തിലും നില്ക്കുന്നതിന് ആളാണ് കൃഷ്ണപിള്ള. ചടുലമായ സംഭാഷണം അദ്ദേഹംതന്നെ കഥാപാത്രങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിർമ്മിച്ചു നൽകുന്നത് വഴി ആ പാത്രചിത്രീകരണം ആവശ്യത്തിലധികം ക്ലിപ്തമായിപ്പോകുന്നു. അവർ, ആ കഥാ

പാത്രങ്ങൾ നിസ്സഹായരായി നമ്മെ നോക്കുന്നു. നാടകകൃത്തിന്റെ സൃഷ്ടിമാപ്രശ്നം പാടവത്തെ, മനഃശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തെ, സംഭാഷണരചനാകുശലതയെ നാം കൊണ്ടാടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽനിന്നു വിട്ടുമാറാൻ ഭയപ്പെടുന്ന കഥാപാത്രങ്ങൾ സ്രഷ്ടാവിന്റെ നിർദ്ദേശാനുസരണം നമ്മുടെ മുൻപിൽ വന്നുപോകുന്നു. അവർ വരുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ നമുക്കവരെപ്പറ്റി അറിയാം. വന്നുപോയിട്ടും നമ്മുടെ അറിവിന് മാറ്റമൊന്നും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. അനേകംതവണ ഉദ്യതിക്കപ്പെട്ട കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകസങ്കല്പവിശദീകരണവാക്യംതന്നെ ഈ പരിമിതിയെ എടുത്തുകാണിക്കുന്നു. ഇത്ര കുലങ്കഷമായി, സന്ദേഹത്തിനടിസ്ഥാനമില്ലാത്തവിധം ഒരു സങ്കല്പം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത് അദ്ദേഹത്തിലെ നാടകകൃത്തല്ല, വിമർശകനായിരുന്നു എന്നു സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല.

തിരുവനന്തപുരത്തു താമസമായപ്പോൾ കാണാനിടയായ നാടകങ്ങളുടെയും വായിക്കാൻ സാധിച്ച വിശ്വനാടകങ്ങളുടെയും സാധിനതയെപ്പറ്റി എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകങ്ങൾ എന്ന കൃതിക്ക് മുഖക്കുറിയിട്ടായി എഴുതിയ "ഓർമ്മകൾ, അനുഭവങ്ങൾ, അഭിമതങ്ങൾ" എന്ന ലേഖനത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് ഇവിടെ ഉദ്യതിക്കട്ടെ: (പേജ് 4)

"ഇക്കാലത്ത് വിശ്വപ്രശസ്തങ്ങളായ പല നാടകങ്ങളും നാടകനിഷ്ഠരായ ചില പ്രാവുപാഠങ്ങളും ഞാൻ വായിക്കാനാരംഭിച്ചു; അതെന്റെ ശീലമായി മാറി; ശ്രദ്ധയും സമയവും ഏറെ അപഹരിച്ചു; അവയുടെ സാധിനശക്തി ഏതാണ്ടൊരു ലഹരിപോലെ ആയി. ഈ മാനസികപ്രക്രിയയ്ക്കൊപ്പം ചില നൂതന നാടകസങ്കല്പങ്ങൾ അത്യുക്തമായിട്ടെങ്കിലും ഉള്ളിലുദിച്ചുപോയി. നിലവിലിരുന്ന അമേരിക്ക നാടകവേദിയുമായി അടുക്കാനല്ല, അകന്നു മാറാനാണ് അവ എന്നു പ്രേരിപ്പിച്ചത്. പ്രബലമായ ഒരു അസന്തതയും അക്ഷമയും മനസ്സിനെ വലയംചെയ്തു. വേണ്ട പല കരുക്കളും കഴിവുകളും കൈവശമുണ്ടായിട്ടും, നാടകകർത്താക്കന്മാരും നടന്മാരും അവതാരകന്മാരും പ്രേക്ഷകരുമടക്കമുള്ള നമ്മുടെ നാടകവേദി, ആശയഗൗരവത്തിലോ ധന്യാനുഭൂതി സംക്രമണത്തിലോ, അന്തസ്സാരത്തിലോ ശ്രദ്ധിക്കാതെ, മണൽപ്പുറത്തു വീണു തൽക്ഷണം വരുന്ന വെള്ളത്തുള്ളികൾപോലെ ഏതാനും നിമിഷം മാത്രം നിലനില്പുള്ള മാനസോല്പാസമത്താപ്പുകൾക്കപ്പുറം കണ്ണുചെല്ലാതെ, തളംകെട്ടി നില്ക്കുന്നതിവ. എന്റെ യുവഹൃദയം വേദനപൂർണ്ണ. ആ വേദന പങ്കിട്ടനുഭവിക്കാൻ ഇഷ്ടമുള്ള ഒരാളിനെക്കണ്ടിയെങ്കിലും കണ്ടെത്താൻ ഞാൻ അതിരന് ആഗ്രഹിച്ചെങ്കിലും, അന്നത്തെ എന്റെ പരിചയമണ്ഡലം അതീവ സങ്കുചിതമായിരുന്നതിനാൽ ആശവിഹീനമായതേ ഉള്ളൂ."

1930 കൾ തുടങ്ങി അരുന്നറാണ്ടുകാലം കേരളത്തിലെ ബുദ്ധിജീവികളുടെ ഇടയിലും ബുദ്ധിരഹിത ജീവികളുടെ ഇടയിലും മഹ

ത്തായ ചാഞ്ചാട്ടങ്ങളുടെയും ആശയപരമായ അഥവാ ആമാശയപരമായ ചാഞ്ചാട്ടങ്ങളുടെയും കാലഘട്ടമാണ്. ഇക്കാലമത്രയും സ്വപ്രത്യയസ്ഥൈര്യം വിടാതെ ജീവിതദർശനത്തിലും സാഹിത്യാവബോധത്തിലും ഉറച്ചുനിന്നു കൂറെപ്പേരുണ്ട്. അവരുടെയിടയിൽ ഒരു പ്രമുഖസ്ഥാനം എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കുണ്ട്. 1945-ൽ ഒന്നാം പതിപ്പും 1952-ൽ രണ്ടാം പതിപ്പും 1976-ൽ മൂന്നാം പതിപ്പും ഇറങ്ങിയ ബലാബലത്തിന്റെ രണ്ടാം പതിപ്പിൽ കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ സാഹിത്യവിശ്വാസങ്ങളുടെ ദാർശ്ട്യം അദ്ദേഹംതന്നെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. 1952-ലെ കേരളസാഹിത്യോത്സരീക്ഷം മനസ്സിൽ വച്ചുനോക്കുമ്പോഴാണ് ഈ പ്രസ്താവനയുടെ പൂർണ്ണ ഗൗരവം നമുക്കു ശ്രദ്ധേയമാകുന്നത്.

"ബലാബലത്തിന്റെ ഒന്നാം പതിപ്പ് പുറത്തുവന്നിട്ട് ഇപ്പോൾ ഏഴോളം സംവത്സരമായി. ഒരു ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ സ്നേഹദരങ്ങൾ മാത്രമേ ഈ കൃതിക്ക് ഇന്നുവരെ ലഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ. എന്റെ മറ്റു നാടകങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ ഇതിന്റെയും അവസ്ഥ, അസംതൃപ്തിക്കോ നൈരാശ്യത്തിനോ കാരണമില്ല. ആ ന്യൂനപക്ഷത്തെ മുഖ്യമായി മനസ്സിൽ കണ്ടുകൊണ്ടാണ്, എന്റെ എല്ലാ നാടകങ്ങളും രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇന്ന് ഇതു പറയുന്നത് 'ഹാഷനു' വിപരീതമോ 'ഇനകിയവിരുദ്ധമോ', 'മനുഷ്യസ്നേഹമില്ലായ്മ'യോ ആയെന്നു വരാം. പക്ഷേ, സാരമില്ല. [സാരമില്ല എന്ന് അന്നു പറയാൻ ആളേറെയില്ലായിരുന്നു] ഗ്രന്ഥകാരന്റെ പ്രശസ്തിയും പുസ്തകത്തിന്റെ വിലപനയും കുറയും; അതിലേറെ വരാതെത്തള്ളൂ? ന്യൂനപക്ഷത്തിലാണു സാംസ്കാരികമായ നവ്യചലനങ്ങൾ ആദ്യമായി ഉണ്ടാകേണ്ടത് എന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. ആ ചലനങ്ങൾ വളർന്നു വളർന്നു സമുദായത്തിന്റെ വിശാലരംഗങ്ങളിലേക്കു വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടും, ക്രമേണ മാത്രം പെട്ടെന്നു സാംസ്കാരികവിപ്ലവം വരുത്താൻ നോക്കിയാൽ, രാഷ്ട്രീയരംഗത്തിൽ രക്തപ്പൊഴികളെ നോക്കി കലാരംഗത്തിലും മറ്റും ചില അഴുക്കുചാലുകളൊഴുക്കാതെ കഴിയൂ. ഈ വിശ്വാസമാണ് എന്റെ കലാസൃഷ്ടികളുടെ അടിസ്ഥാനം. [പ്രവചനസഭാവുമുള്ള ഒരഭിപ്രായപ്രകടനമാണിതെന്ന് ഇന്ന് പലരും സമ്മതിക്കും]

ഇതുപോലെതന്നെ ശ്രദ്ധേയമാണ് 1945-ൽ മലയാളരാജ്യത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ദർശനത്തിന് 1949-ൽ എഴുതിയ ആമുഖത്തിലെയും 1976-ലെ പുതിയ പതിപ്പിന്റെ മുഖക്കുറിയിലെയും പ്രസ്താവനകൾ.

"പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലം വീണ്ടുവിചാരമില്ലാതെ ഒരു രാഷ്ട്രീയകക്ഷിക്കു വിട്ടുപണി ചെയ്യാൻ തന്റെ സർഗ്ഗശക്തി വിനിയോഗിച്ച ഒരു സാഹിത്യകാരൻ പെട്ടെന്നു പ്രബുദ്ധനായി, തന്നിൽത്തന്നെ ലയിച്ചിരുന്ന 'പാർട്ടി സാഹിത്യകാരനോടു യാത്ര പറയുന്ന ഏഴുമാണ് നാടകാരംഭം. തുടർന്ന് രാഷ്ട്രീയനേതാക്കൾ, പഴമുപ്പിത്തക്കാർ, ആദർശാത്മക സൗന്ദര്യവാദികൾ, റിയലിസക്കാർ, പ്രസ്ഥാനപ്പണി

ചെയ്തു ജീവിക്കുന്ന വിമർശനശീലികൾ ഇങ്ങനെ പലരും സാധ്യമല്ലാത്ത ശ്രമിക്കുന്നതിനോടൊത്ത് ജീവിതദർശനവും ജീവിതചിന്തണവുമാണ് തന്റെ 'ദർശന'മെന്ന് സാഹിത്യകാരൻ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. ജീവിതത്തിന്റെ വ്യാപ്തിയും ആഴവും മുഖ്യവും അറിയാൻ ഇഷ്ടപ്പെടാതെ, കണ്ടിടം പിടിച്ച് തീർപ്പുകല്പിക്കുന്ന കുരുട്ടുകണ്ണന്മാർക്കു ഞാൻ നല്കുന്ന 'ദർശനം' ബോധിപ്പിക്കുന്നുവരാം. എന്നാലും സർവ്വതന്ത്രസത്യന്തരമായ ഒരു സ്രഷ്ടാവ്ന്റെ ജീവിതവലോകന സ്വഭാവം എന്താണെന്നും എങ്ങനെയായിരിക്കണമെന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ എന്റെ ചിരപ്രതിഷ്ഠിതമായ വിശ്വാസങ്ങൾക്കു ഒരു കലാരൂപം നല്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ ചാരിതാർത്ഥ്യമുണ്ട് (1949)."

'ദർശന'ത്തിന്റെ പുതിയ പതിപ്പിൽ (1976) വീണ്ടും ഈ ആശയദാർഢ്യം വ്യക്തമാകുന്നു: "ഇതു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കാലത്തുതന്നെ, ഗ്രന്ഥകാരന്റെ മോഹങ്ങൾക്കും സങ്കല്പങ്ങൾക്കും ഒത്ത ഒരു ചേന്നാശീല്പം വാർന്നു വീണില്ലെന്നു തോന്നൽ, ഉള്ളിലെ മുളയായി കൃത്തി വേദനിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിനാലാണ് വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം പുറത്തുവരുന്ന ഈ പതിപ്പിൽ ആസക്ത വ്യാപിയായ മാറ്റങ്ങൾ പലതും വരുത്താൻ ഞാൻ നിർബ്ബന്ധനായത്. എന്നാൽ എന്റെ 'ദർശന'ത്തിന് അണുകൂട പോലും ദേശമോ ചാഞ്ചല്യമോ ഇക്കാലത്തും കഴിഞ്ഞിട്ടും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ഉറപ്പിച്ചതന്നെ പറയട്ടെ— അത് ഒരു ബഹുമതിയായാലും അവമതിയായാലും."

എന്തുകൊണ്ടാണ് കൃഷ്ണപിള്ളനാടകങ്ങൾക്കു രംഗാവതരണ സൗഭാഗ്യം വേണ്ട പോലെ 'ലഭിക്കാതെ പോയത്' എന്ന ചോദ്യത്തിനുത്തരം തേടുന്ന നാം രണ്ടുമുന്നെ പ്രധാന കാര്യങ്ങളിൽ ചെന്നെത്തുന്നു. ഒന്ന്: വായനശാലാനാടകങ്ങളുടെയും കച്ചവട നാടകവേദിയുടെയും അഭിരുചികൾക്കനുസരിച്ച അദ്ദേഹം നാടകമെഴുതിയില്ല. അവയെ നിയന്ത്രിച്ചിരുന്ന രസവാസനകൾക്ക് കടകവിരുദ്ധമായ ഒരു നിലപാട് അദ്ദേഹം എടുത്തു. രണ്ട്: താൻ എഴുതാൻ ആരംഭിച്ച കാലത്ത് മലയാളത്തിൽ ലബ്ധമായിരുന്ന മാതൃകകളെ തികച്ചും അവഗണിച്ച് പാശ്ചാത്യഭാഷകളിൽനിന്നു കിട്ടിയ പുതിയ മാതൃകകളെ അവലംബമാക്കി പ്രമേയപരമായി കെട്ടുറപ്പുള്ള നാടകങ്ങൾ പരീക്ഷണാർത്ഥം രചിച്ചു. ഈ പുതിയ നാടകങ്ങൾ അരങ്ങത്തു കൊണ്ടുവരാൻ പററിയ നടീനടന്മാരും രംഗശീലികളും ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. (ഇന്നും അവർ സുലഭമല്ല എന്നുംകൂടി ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. ദീർഘവേനത്തിന്റെ പുനരവതരണം കണ്ടവർക്ക് നൈരാശ്യംപോലും തോന്നിക്കാണുകയില്ല.) മൂന്ന്: ഈ പുതിയ നാടകങ്ങൾ ആസ്വദിക്കാൻ പററിയ ഒരു സദസ്സിനെയും അവതരിപ്പിക്കാൻ പററിയ ഒരരങ്ങിനെയും സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കാൻ കൃഷ്ണപിള്ള ഉദ്യമിച്ചില്ല. നടീനടന്മാരെക്കൊക്കെ കെട്ടിമോച്ചു കൊണ്ടുനടക്കാൻ താനാളല്ല എന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്—

സകാവ്യഭാഷണങ്ങളിൽ എങ്കിലും. അതു കൊണ്ടൊക്കെയോ വാചം കൃഷ്ണപിള്ളനാടകങ്ങൾ ഇന്നും താരതമ്യേന വായനയ്ക്കുള്ള നാടകങ്ങളായി അന്തഃപുരത്തിൽ കഴിയുന്നത്. മൂന്നാകിട നാടകങ്ങൾ അരങ്ങു തകർത്തപ്പോൾ അരങ്ങു തകരാതിരിക്കട്ടെ എന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചിരിക്കാം അദ്ദേഹം. താനായിട്ട് അരങ്ങു തകർക്കണ്ട എന്നും തീരുമാനിച്ചിരിക്കാം.

നിശ്ചിതമായ വിമർശനമുദ്രയ്ക്കു കീഴ്പ്പെട്ട കൃഷ്ണപിള്ളയിലെ നാടകകൃത്ത് നിലവിലുള്ള നാടകമാതൃകകളെപ്പറ്റിയുള്ള വിമർശന നാടകരചനയിലൂടെ വ്യക്തമാക്കി. പരീക്ഷണനാടകങ്ങളെപ്പറ്റി കൈരളിയുടെ കഥയിൽ അദ്ദേഹം പറയുന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. അതിൽ ഒരുവാക്യം മാത്രം അനേകം പ്രാവശ്യം ഉദ്യമിച്ചു കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ സന്ദർഭംകൂടി ചേർത്ത് ഇവിടെ ഒരു ഭാഗം

ശ്രീ എൻ. കൃഷ്ണപിള്ളയും പത്നിയും

ഉദ്യമിച്ചുകൊള്ളട്ടെ: (പുറം 371—2) [1939—1957 കാലഘട്ടത്തിലെ പരീക്ഷണനാടകങ്ങളെപ്പറ്റിയാണു പറഞ്ഞുവരുന്നത്.]

"ഒരു നാടകമോ നോവലോ കവിതയോ ഒരു പരീക്ഷണമാണെന്നു പറയുമ്പോൾ എന്താണർത്ഥം? നാളതുവരെ ഒരു പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിൽ ആത്മപ്രയോഗിച്ചു നടപ്പിൽ വരുത്തിയിട്ടില്ലാത്ത പ്രതിപാദ്യങ്ങളോ, രൂപശീലപമാതൃകയോ അവ രണ്ടുമോ ഇറപ്പാലമായി അവതരിപ്പിക്കുക. നിലവിലുള്ള ഭാവശീലപസമ്പ്രദായത്തോടും രൂപനിർമ്മാണരീതിയോടുമുണ്ടാകുന്ന അസംതൃപ്തിയാണ് ഒരേയുത്തുകാരനെ പുതുമകൾ പരീക്ഷിച്ചു

നോക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നത്. അനുവാചകലോകത്തിന് ചിരപരിചിതമായ പ്രവൃത്തി പദ്യത്തിൽനിന്ന് വ്യതിയാനം ചെയ്യുന്നതിനാൽ പരീക്ഷകൻ ആവിഷ്കരിക്കുന്ന നൃതനാശങ്ങൾ നല്ലതായാലും ചീത്തയായാലും പരക്കെ അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നു വരില്ല. നേരെമറിച്ച് എതിർക്കപ്പെടാൻ ഇടയുണ്ടുതാനും. ഒന്നുകൂടി: പരീക്ഷണങ്ങളെല്ലാം ഉത്തമഫലം പ്രദാനം ചെയ്യുന്നവയാണെന്നു കരുതാൻ പാടില്ല. ശിഷ്ടവും ദുഷ്ടവുമായ ഫലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതിനു തെളിവ് എത്രവേണമോ കാണിക്കുകയും ചെയ്യാം. ഏതായാലും നാടക സാഹിത്യത്തിൽ [ഇവിടെ അടിവരയിടേണ്ടതാണ്. നാടകത്തിലെ കാര്യമല്ല, നാടക സാഹിത്യത്തിലെ കാര്യമാണ് അദ്ദേഹം മനസ്സിൽ കാണുന്നത്—ലേഖകൻ] ഞാൻ നടത്തിയ ഒരു പരീക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് [ഇവിടെയും അടിവര വേണം. ബോധപൂർവ്വമായിരുന്നു ആ പരീക്ഷണം എന്ന് ഇന്ന് ആവർത്തിച്ചുപറയുന്നത് ഓർമ്മ പുതുക്കാൻ ഉപകരിക്കും—ലേഖകൻ] ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് ഒരു ചരിത്രകാരനെ നിലയിലാണ്. അതിന്റെ വിജയാപജയങ്ങളെപ്പറ്റി യാതൊന്നും പറയാൻ ഞാൻ അർഹനല്ലാത്തതിനാൽ ആ പരീക്ഷണത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമേ കാണിക്കുന്നുള്ളു. ഗൗരവസമ്പൂർണ്ണവും മൗലികവും ആയ ഏതെങ്കിലും ഒരു ജീവിത പ്രശ്നത്തെ യഥാർത്ഥബോധത്തോടെ സുസ്വർഷ്ഠം വിശകലനം ചെയ്ത് അതിന്റെ ആവിഷ്കൃതിക്ക് കൂടിയേതീരു എന്ന് ഉത്തമബോധമുള്ള കഥാപാത്രവും സ്ഥലകാലങ്ങളും കഥാപാത്രങ്ങളും സന്ദർഭങ്ങളും സംഭാഷണങ്ങളും വാക്യങ്ങളും മാത്രം ഉപയോഗിച്ച് ആ ഫലങ്ങളെയെല്ലാം സ്വീകൃതപ്രശ്നത്തിന്റെ സമഗ്ര പ്രകാശനത്തിൽ ഏകാഗ്രങ്ങളാക്കി നാടകം രചിക്കണം എന്നതായിരുന്നു എന്റെ ആദർശം. ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ എന്നെ പ്രചോദിപ്പിച്ചത് പ്രസ്തുത കാര്യങ്ങളിൽ ഉദാസീനരോ അജ്ഞരോ ആയിരുന്ന അന്നത്തെ നാടകകർത്താക്കളുടെ കൃതികളും ആ ധർമ്മങ്ങൾ ആദ്യത്തം അനുപദം പൂലർത്തി വിജയം വരിച്ച ഇബ്സന്റെ നാടകങ്ങളുമാണ്. [മോളിയെ ഇതിൽനിന്ന് ഇബ്സനിലേക്കുള്ള ദൂരം എന്ന് സി.ജെ. തോമസ് വിശേഷിപ്പിച്ചത് ഈ ഉപേക്ഷാമാതൃകയും അപേക്ഷാമാതൃകയും ആണ്—ലേഖകൻ] ഇരു നൂലിട്ട് ഇതിവൃത്തം നെയ്തെടുക്കുന്ന മുൻ പതിവ് ഏകാഗ്രതയ്ക്കു വിപ്ലവമുണ്ടാക്കുന്നതിനാൽ ഏക സ്വരം മാത്രമുള്ള ഇതിവൃത്തങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക. വ്യഥാസ്ഥൂലതയ്ക്കിടം കൊടുക്കാതിരിക്കാൻവേണ്ടി രംഗസംഖ്യ വെട്ടിച്ചുരുക്കുക, അങ്ങനെ എണ്ണത്തിൽ കുറഞ്ഞ സന്ദർഭങ്ങളെ ആകാശനിടത്തോളം സാന്ദ്രഭാവങ്ങളും സംഘട്ടനോജ്വലങ്ങളും ആക്കുക, ഒതുക്കവും മുറുക്കവുമുള്ള കഥാശരീരത്തിനുപിതമായി പാത്രങ്ങളെ കുറയ്ക്കുക, ദീർഘപ്രസംഗങ്ങളും വിവരണങ്ങളും ഭാവരഹിതമായ വസ്തുസ്ഥിതി കഥനങ്ങളും ആത്മഗതം തുടങ്ങിയ അസഭാവികതകളും *ഘടിവാക്കുക എന്നീ

മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഞാൻ അവലംബിച്ചത് മേല്പറഞ്ഞ ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കണമെന്ന മോഹത്തോടും ദുഃഖനില്പയത്തോടും കൂടി ആയിരുന്നു. ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി ഉണ്ടായോ എന്നത് മററൊരു വിഷയമാണ്.

തീർച്ചയായും നമുക്ക് ഒരു കാര്യം ഉറപ്പിച്ചു പറയാം. ലക്ഷ്യത്തിന്റെ നിർവചനത്തിലും അതിന്റെ പ്രാപ്തിയിലും കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു തെറ്റു പററിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഭഗ്നവനമൊഴിച്ചുള്ള നാടകങ്ങൾ വായന നാടകങ്ങളെന്ന നില വീട്ടി രംഗപ്രയോഗപരിധി നേടാൻ ഇടയാക്കാത്തതിനു കാരണവും ഈ തെറ്റു പററായ്മയാണ്. ഇന്നു ഇന്നു ലക്ഷ്യമെന്നു മുൻകൂട്ടി തീരുമാനിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചത് കൃഷ്ണപിള്ളയിലെ നിത്യപക നാണ്. നാടകസാഹിത്യമെന്ന നിലയ്ക്ക് ഈ കൃതികൾ വിജയം നേടിയതും അതുകൊണ്ടു തന്നെ. ദൃശ്യംശര ശക്തിപ്പെടുത്തിയതും അരങ്ങത്തു പൊലിക്കാതിരുന്നതും നാടക സാഹിത്യത്തിനു ധനിപാഠം ഇല്ലാതെ വന്നു കൊണ്ടാണ്. വ്യാഖ്യാനിച്ചു തീർക്കാൻ ആവാത്ത വ്യംഗ്യമായൊരു നിലനിൽക്കാൻ അവസരമില്ലാതാക്കുന്ന സുവ്യക്തമായ നാടകസിദ്ധാന്തം വിമർശകനു യോജിച്ചെങ്കിലും, നാടകകൃത്തിന് അതു ബാധ്യതയായി പരിണമിക്കും. നമ്മുടെ വ്യാപാരനാടകവേദിയുടെ കൊള്ളയടിയ്ക്കൽ മറന്നുകൊണ്ടല്ല ഇത് പറയുന്നത്. ഏറ്റവും കൂടുതൽ അരങ്ങു കണ്ടതെന്ന് ഒരു നാടകത്തെ വിശേഷിപ്പിക്കുവാൻ നമ്മുടെ ഇന്നത്തെ ചുറ്റുപാടിൽ അതൊരു പ്രശംസ ആകണമെന്നില്ല. ബോക്സ് ഓഫീസിന്റെ കണക്കു വച്ചുനോക്കിയാൽ സാക്ഷാൽ സത്യജിത് റേയുടെ സിനിമപോലും ബോംബെക്കാരുടെ സിനിമയ്ക്കു പിന്നിലാകും എന്നതുപോലെ മലയാളത്തിലെ ഒരു നല്ല നാടകകൃത്തും അരങ്ങു തകർത്തവരല്ല; അരങ്ങു സംരക്ഷിച്ചവർ മാത്രമാണ്. കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ നാടകങ്ങൾ ഇന്നുപ്രതി നേടിയവയല്ല എന്ന സത്യം അംഗീകരിക്കാൻ മടിക്കുമ്പോൾ നിലവിലുള്ള അഭിരുചിയെ താങ്ങിനിർത്താൻ നമുക്കു ബാധ്യതയുണ്ടെന്നു തോന്നും. നാടകവും രംഗവേദിയുമായുള്ള അടുത്ത ബന്ധത്തെപ്പറ്റി കൃഷ്ണപിള്ള ബോധവാനായിരുന്നെങ്കിലും നാടകസാഹിത്യം അരങ്ങത്തേക്കു വരില്ല അരങ്ങ് സാഹിത്യത്തിലേക്കു ചെല്ലണം എന്ന ആശ്വസങ്കല്പമാണ് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നത് എന്നു തോന്നുന്നു. ഇക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള എഴുതാൻ മാറ്റാത്തവർമ്മയുടെ ചോദ്യത്തിന് [അനുഭവങ്ങൾ അഭിമതങ്ങൾ—പുറം 78] കൃഷ്ണപിള്ള നല്കുന്ന ഉത്തരം ഇതാണ്:

“രംഗവേദിയുടെ പ്രാധാന്യം നല്കുന്നില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ ഈ നാടകങ്ങൾ എഴുതുകില്ലായിരുന്നു. നാടകം രംഗവേദിക്കുതന്നെയാണ് ഉദ്ദിഷ്ടം. അതിലേക്കുള്ള സാഹിത്യമാണ് നാടക സാഹിത്യം. നാടകത്തിന്റെ പല ഘട്ടങ്ങളിൽ ഒന്നു മാത്രമാണ് സാഹിത്യം എന്നും സമ്മതിക്കുന്നു. [വിശ്വസിക്കുന്നു എന്നല്ല സമ്മതിക്കുന്നു എന്ന പരമ്പരണ സൂചനയി

ലാണ് ഈ നാടക സാഹിത്യത്തെ അപ്രധാനീകരിക്കുന്ന നാടക ചിന്താഗതിയോട് എനിക്കു യോജിച്ചില്ല. ചതുർവിധാഭിനയങ്ങളിൽ ആദ്യമായി പറയുന്നതുതന്നെ വാചികമാണ്. വാചികം ഇല്ലാതെ അഭിനയിക്കാം. ആംഗികവും ആഹാര്യവും ആവുമെങ്കിൽ അല്പം സാതികവും ഉണ്ടെങ്കിൽ അഭിനയം നടക്കും. പക്ഷെ നാടകമാവില്ല. നാടകത്തിന് അഭിനയത്തിന്റെ മൂന്നും നാലും ഘട്ടങ്ങളോട് ഒത്തുപോകുന്ന, അവയെ സഫലമാക്കി അതിർക്കുന്ന, മൂല്യവത്താക്കിത്തീർക്കുന്ന, സാഹിത്യം എന്ന ഘട്ടം കൂടിയേതീരു. പിന്നെ ഒരു ചോദ്യമുണ്ട് സാഹിത്യംശര തള്ളിക്കയറി മുഴച്ചുനിന്നു മറന്നുള്ളവയ്ക്കു മങ്ങലേല്പിക്കുന്നുണ്ടോ എന്നതാണ്. ഇത് അറിയാനുള്ള വഴി ഒന്നു മാത്രമാണ്—അതായത് രംഗപ്രയോഗം. ഒരു നാടകം അലസമായി വായിച്ചിട്ട്, ഇതു രംഗപ്രയോഗത്തിനു യോഗ്യമല്ല എന്നു പെട്ടെന്നു വിധിയെഴുതുന്നത് ഉത്തരവാദിത്വമില്ലാത്തവരാണ്. നേരെമറിച്ച് അതു പ്രയോഗിച്ചുനോക്കിയാൽ അനുഭവബോധം വന്ന് അഭിപ്രായം പറയുന്നത് ആദ്യമാർഗ്ഗമാണ്. എന്റെ നാടകങ്ങൾ പലതും രംഗത്ത് അഭിനയിച്ച ഫലിപ്പിക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളവയാണെന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. പക്ഷേ, അഭിനയിച്ച ഫലിപ്പിക്കാൻ പ്രയാസം ഗതാനുഗതികരായ സാധാരണ നടന്മാർക്കാണ്. [എളുപ്പത്തിൽ അങ്ങനെ തിരിച്ചു കല്പിച്ചുകൊണ്ടുമാത്രം അതു ശരിയാകുമോ! എല്ലാ കലാസൃഷ്ടിയും എന്നപോലെ നാടകാഭിനയവും ഒരു വെല്ലുവിളിയായി എടുത്തു പ്രയോഗിക്കാൻ തയ്യാറാകുന്നവർക്ക് ഈ നാടകങ്ങൾ ഏറ്റവും ഭംഗിയായി അവതരിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും എന്നു ഞാൻ മാത്രമല്ല, പല സദസ്യരും വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ട്.

തന്റെ നാടകങ്ങൾ അരങ്ങു പിടിച്ചടക്കിയില്ല, അല്ലെങ്കിൽ അരങ്ങ് ആ നാടകങ്ങളെ പിടിച്ചെടുത്തില്ല എന്ന കാര്യം കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു. അതിന് ഒരു കാരണം അദ്ദേഹത്തിനെ പറയുന്നത് ഇ.വി., എൻ.വി., ടി.എൻ., എം.ജി., സി.എൻ., ജി.ശങ്കരപ്പിള്ള തുടങ്ങിയവരെപ്പോലെ വായനശാലാബാഗ്ധരം തന്നിരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നതാണ്.

“എനിക്ക് ഇവരെപ്പോലെ ഒരു നാടകസംഘം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന വിചാരം ഇല്ലാത്തതു നന്നുണ്ടാകാകാം, എന്റെ നാടകങ്ങളെല്ലാം അവ ഇറങ്ങിയ കാലത്തുതന്നെ രംഗപ്രയോക്താക്കളാകാതെ പോയത്.”

കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ആദ്യകാല നാടകസങ്കല്പം പിലക്കാല നാടകങ്ങളിൽ അതേപടി നിലനിന്നില്ല. മുടക്കുമുതലിന്റെ ആമുഖത്തിൽ സന്തം രചനാപദ്ധതിയിലെ ചില അപാകതകൾ കൃഷ്ണപിള്ള മനസ്സിലാക്കുന്നതിന്റെ ഒരു സൂചന കാണാനുണ്ട്. ‘ചുടലപ്പുറത്തു പുറത്താപ്പു’ണ്ടാക്കിയ ഒരു ജീവിത കഥയ്ക്ക് നാടകരൂപം നല്കിയതിന്റെ കഥ അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

“കഥ നാടകമായപ്പോൾ മുൻപില്ലാത്ത ചില

അനുഭവങ്ങളുണ്ടായി. നിശ്ചിത ലക്ഷ്യവും നിശ്ചിതമാർഗ്ഗവും വിശദാംശങ്ങളിൽ വരെ മുൻകൂട്ടിക്കണ്ടു കഥാപുരോഗതിയും നാടകിയത്തയും സാധിക്കുക എന്ന എന്റെ പൂർവ സമ്പ്രദായത്തിൽനിന്നു വിഭിന്നമായി കഥാപാത്രങ്ങളെ ഏറ്റെടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായം വികസിക്കാനും കഥയെ സന്തം ചാലു തെളിക്കാനും വിടുകയാണു ഞാൻ ഈ കൃതിയിൽ ചെയ്തത്.”

ഇതാണ് ഷേക്സ്പിയറും, സോഫക്ളീസും, കാളിദാസനും, ഭാസനും ചെയ്തത്. പക്ഷേ ഇതിനു മുൻപുള്ള കൃതികളിൽ കൃഷ്ണപിള്ള തന്നെ പറയുന്നതുപോലെ എല്ലാം മുൻകൂട്ടിക്കാണുകയും കഥാഗതിയെയും കഥാപാത്രത്തെയും ചരടിട്ടു കെട്ടിമുറക്കുകയും പാത്രഭാഷണങ്ങൾ താൻതന്നെ എഴുതിക്കൊടുത്തേല്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയായിരുന്നല്ലോ. അതു ബർനാഡ് ഷായുടെ മാർഗ്ഗമാണ്. കഥാപാത്രങ്ങൾ അവരവരുടെ വികാരവിചാരങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുകയല്ല, അവയെ അപ്രഗഥിച്ച് നാടകകൃത്തിനുള്ള ധാരണകൾ ആവിഷ്കരിക്കുകയാണ് ചെയ്തുപോന്നിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് കൃതികൾക്ക് രംഗപ്രയോഗം അവസ്യമാക്കുന്ന നിഗൂഢ ചാരുത ഇല്ലാതെയായി. ധനിപാഠനേഷണത്തിന് അവസരം കൊടുക്കാതെ എല്ലാം വ്യക്തമാക്കിയ സ്മിതിക്ക് നടനടന്മാർക്കും സംവിധായകനും പ്രേക്ഷകനും ഒന്നും ചെയ്യാനില്ല. നാടകം ഗ്രന്ഥരൂപത്തിൽ ഒരുങ്ങിക്കൂടി, മുടക്കുമുതലിൽ ഈ അവസ്ഥ മാറണമെന്ന് കൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കുതന്നെ തോന്നി. ഇതേ നാടകസങ്കല്പവികാസം ഒരളവുവരെ അഴിച്ചുപുറത്തേക്ക് എന്ന കൃതിയിലും കാണാമെന്ന് 1955-ൽ എഴുതിയ ആമുഖത്തിൽ നാടകകൃത്ത് പറയുന്നു.

“രചനാശില്പത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എന്റെ മററു നാടകങ്ങൾക്കില്ലാത്ത ചില പ്രത്യേകതകൾ ഈ കൃതിക്കുണ്ടെന്ന് എനിക്കറിയാം; വായനക്കാർക്കും അത് ബോധ്യപ്പെടുമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. പ്രത്യേകമായ ഇതിവൃത്തത്തിന് പിറകിൽ തെളിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന പല നീണ്ട പൂർവ കഥകളേയും അവിടവിടെ രസഹാസി വരാതെ അനുസന്ധാനം ചെയ്യുക എന്ന രീതി ഈ നാടകത്തിൽ വേണ്ടിവന്നിട്ടില്ല. കൂടുതൽ അയവും ലാഘവവും ഉള്ള ഒരു രംഗവിഭജന ക്രമവും ഘടനാസമ്പ്രദായവും സീകരിക്കാൻ ഇതിലെ പ്രതിപാദ്യം അനുമാനി നല്കിയിട്ടുണ്ട്. സമകാലീന ജീവിതശൈലിയെ വിഷയമാക്കുന്നതുകൊണ്ട് വൈവിധ്യം അധികമുള്ള പാത്രങ്ങളെ സൃഷ്ടിക്കാൻ സൗകര്യം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.”

അഴിച്ചുപുറത്തേക്ക് കടന്നതിൽപ്പിന്നെ 17 കൊല്ലത്തെ മാനത്തെത്തുടർന്ന് “കുടത്തിലെ വിളക്കു”യി (1972) കഴിഞ്ഞ കൃഷ്ണപിള്ളയിലെ നാടകകൃത്ത് “മുപ്പപ്പ” (1972) യിലാണ് ചെന്നെത്തിയത്. അവയൊന്നും നാടകകൃത്തിന്റെ വളർച്ചയെ കാണിക്കുന്നുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ക്രമേണ നാടകരചന തന്നെ അദ്ദേഹം ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടു വന്നു

കഥയിലില്ലാത്തവരെക്കുറിച്ച്

ഞാൻ

പലപ്പോഴും കഥാപാത്രങ്ങളോട്

സംസാരിക്കാറുണ്ട്.

കൺമുന്നിൽ വന്നുവീഴുന്ന മേഘരൂപങ്ങളോടെന്നപോലെ

മനസ്സിൽ വന്നു നിറയുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളോട്

ഞാൻ സംസാരിക്കാറുണ്ട്

ഇന്ദ്രലേഖയോടും സൂരിയോടും

രാമായണോടും ഭാരതനോടും

അന്നയോടും മാത്രമല്ല

എല്ലാ കുന്നന്മാരോടും

മാർബിൾ പൂക്കളിലെ

പ്രണയജ്വാലയോടും

അശോകസ്തംഭങ്ങളിലെ

സിംഹങ്ങളോടും

വടവൃക്ഷച്ചുവട്ടിലെ ബുദ്ധിമാനോടും മാത്രമല്ല

വാളെടുക്കാതെ

വാളിനാൽ കൊല ചെയ്യപ്പെട്ടവരോടും

ഞാൻ സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്

എന്നാൽ

ഇപ്പോൾ എനിക്ക് തോന്നുന്നു

കഥകളിൽ മാത്രമല്ല

കഥാപാത്രങ്ങൾ

നോക്കിലും വാക്കിലും മാത്രമല്ല

നാട്യങ്ങൾ

വേഷങ്ങൾക്കു പിന്നിൽ മാത്രമല്ല

നാട്യക്കാർ

ഓരോ നാട്യക്കാരനും ഓരോ കാഴ്ചക്കാരനും

കഥാപാത്രങ്ങൾ

അരങ്ങിലും അണിയറയിലും

വേഷങ്ങൾ

നോക്കൂ;

—സരയു തീരത്തു

രഥോത്സവം

കൊടിക്കീഴിൽ

ഗീതയുള്ളതെത്തിൽ മുഴുകിയ കൃഷ്ണൻ

കൂടക്കീഴിൽ

അർത്ഥമില്ലാത്ത അല്പൻ

സാർത്ഥവാഹകരോട് കൂരയ്ക്കുന്ന

ധർമ്മപുത്രന്റെ പട്ടി

എണ്ണപ്പാടങ്ങളിൽ നിരാടുന്ന

അരയന്നങ്ങൾ

ആയുസ്സിനു മുകളിൽ

ഉത്തരായനം കാത്ത്

കഥയിലില്ലാത്ത വേഷങ്ങൾ—

എനിക്ക്

ഇനിയും കഥാപാത്രങ്ങളോട്

സംസാരിക്കണം

പടയോട്ടം കഴിഞ്ഞ ചരിത്രനായകന്മാരോടല്ല

ഏകാങ്കങ്ങളിലെ നായകന്മാരോടല്ല

സുവിശേഷങ്ങളിൽ വാഴുന്ന സൽപാത്രങ്ങളോടല്ല

കഥയിൽ

ഇനിയും വേഷമില്ലാത്ത കഥാപാത്രങ്ങളോട്

ഇനിയും കഥയിലില്ലാത്ത വേഷങ്ങളോട്;

കുഞ്ഞുങ്ങൾ കുഞ്ഞുങ്ങളോടെന്നപോലെ

പൂക്കൾ പൂക്കളോടെന്നപോലെ

കിളികൾ സംഗീതത്തോടെന്നപോലെ

എനിക്ക് സംസാരിക്കണം

കഥയിൽ

ഇനിയും വേഷമില്ലാത്ത

ഇനിയും കഥയിലില്ലാത്ത കഥാപാത്രങ്ങളോട്.

എന്ന മട്ടിലായി കാര്യങ്ങൾ. അപ്പോഴേക്കും അദ്ദേഹത്തിലെ വിമർശകൻ അല്പം തിരക്കിട്ടതന്നെ മുൻപന്തിയിൽ ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

സമകാലിക നാടകവേദിയുടെ അപര്യോപതയം പരിമിതികളും ചാപല്യങ്ങളുമാണ് കൃഷ്ണപിള്ള നാടകങ്ങളുടെ രംഗപരമായ അതിനു ഒരു കാരണമെങ്കിലും ആ നാടകങ്ങളുടെ അമിതമായ ലക്ഷണപ്പൊരുത്തം ദൃശ്യകല എന്ന അംശത്തെ കടപുഴക്കി എറിയുന്നു എന്നുംകൂടി ഇവിടെ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ. സന്തം നാടകരചനയിൽ നിയാമക ശക്തിയായി വർത്തിച്ച വിമർശന ബുദ്ധിയാണ് കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ പ്രബന്ധങ്ങളിലും പ്രതിപാത്രം ഭാഷണഭേദം എന്ന പാമ്പുഗന്ധത്തിലും കൈരളിയുടെ കഥ എന്ന സാഹിത്യ ചരിത്രകഥയിലും കാണുന്നത്. മലയാള

സാഹിത്യചരിത്രം എന്നതിനു പകരം കൈരളിയുടെ കഥ എന്ന ഓമനപ്പേരിട്ടു എങ്കിലും അതിലെ 450 പേജിൽ ആദ്യത്തെ 300 പേജും കൃഷ്ണപിള്ളയിലെ വിമർശകന്റെ വൈജയന്തി ആണ്. പിന്നീടുള്ള 150 പേജിൽ ആ കയ്യൊത്തുക്കം കാണുന്നില്ല. ചെറുശ്ശേരി, എഴുത്തച്ഛൻ, കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ, ഉണ്ണായി വാര്യർ എന്നിവരുടെ സാഹിത്യകൃതികളെപ്പറ്റിയുള്ള മുല്യനിർണ്ണയത്തിൽ പാകപ്പിഴകൾ കാണാൻ വിഷമമുണ്ട്. ഉണ്ണായിവാര്യരുടെ ആട്ടക്കഥാ സാഹിത്യത്തിനു മുൻഗണന കൊടുക്കുകയും കഥകളി എന്ന രംഗപ്രയോഗ്യാശത്തിനു പ്രാധാന്യം കൊടുക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് നാടകത്തെ നാടക സാഹിത്യമായി കാണാൻ പ്രേരിപ്പിച്ച അതേ വിമർശനബുദ്ധിയാണ്. കുമരനാശാനെയും ടാഗൂറിനെയും മറ്റും പററിയുള്ള പ്രബന്ധ

ങ്ങളുടെ സമഗ്രത, സമചിത്തത, സൂക്ഷ്മാപഗ്രഥനപടുത എല്ലാം പല പ്രശസ്ത വിമർശക പ്രതിഭകൾക്കും അപ്രാപ്യമാണ്. പ്രതിപാത്രം ഭാഷണഭേദത്തിൽ കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ സാഹിത്യസാദന പ്രകൃത അതിന്റെ പൂർണ്ണരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതിനു കാരണങ്ങൾ പലതുണ്ട്. മറ്റു വിമർശകർക്ക് അപ്രാപ്യമായ ഒരു ഫ്രൈം ഇവിടെ എടുത്തുപറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കേസരി ബാലകൃഷ്ണപിള്ളയിൽ വിജ്ഞാനദാഹം സഹൃദയതയെ പലപ്പോഴും നിഷ്കാസനം ചെയ്യുന്നു. ഉദ്ദണ്ഡമായ ശൈലീപ്രയോഗാസക്തി മുണ്ടശ്ശേരിയുടെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ പലപ്പോഴും പുറംകാഴ്ചകളാക്കി മാറ്റുന്നു. ഭാരതപര്യടനത്തിലൂടെ കൂട്ടികൃഷ്ണമാരാർ സാക്ഷാത്ക്കരിച്ച കൃത് (ശേഷം 43-ാം പേജിൽ)

ഒറിഞ്ഞുളുടെ ദോഷിയായിരുന്ന കാശി
റാം ഗൊരിയാഹാട്ട് മാർക്കറ്റിനു
സമീപം സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന അലക്കുകാരുടെ
കോളനിയുടെ കിരീടം വയ്ക്കാത്ത രാജാ
വായിരുന്നു. അയാളുടെ ഭാര്യ മാത്രമല്ല, ഏഴു
പുത്രിമാരും നടക്കുമ്പോൾ അവരുടെ കനത്ത
ആരോണങ്ങൾ കിളുങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മഴക്കാ
ലത്തുപോലും നിറം മങ്ങാത്ത വെള്ളികൊണ്ടു
നിർമ്മിച്ച തളകളും വളകളും ഹാരങ്ങളും
അവർ ധരിച്ചു. കാശിയിൽനിന്ന് കുമ്പളങ്ങ
കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ പെട്ട എന്ന മധുരപലഹാര
വും പശുവിന്റെ നെയ്യും പേറിവന്ന് ബന്ധു
ക്കളും ഹൗസിൽനിന്നു വന്ന മിത്രങ്ങളും
അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളും ആ കനത്ത
ആരോണങ്ങളുടെ കിളുക്കുകേട്ട് ചാരിതാർ
ത്ഥ്യത്തോടെ തലകുലുക്കി. അവർ കഥ്ത്താ
ചേർത്ത താംബൂലം ചവച്ചുനിന്നു. പൂൽത്തകി
ടിയിൽ വേണ്ടത്ര തൃപ്പുകയും ചെയ്തു.
മുന്യദിവസം നിലനിന്ന ആ വിവാഹാഘോ
ഷത്തിൽ പങ്കെടുക്കാത്ത അലക്കുകാർ അന്ന്
കല്ക്കത്തയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്ന്
പിന്നീട് നരേഴ് പറഞ്ഞു. പങ്കെടുക്കാത്ത
ദോഷികൾ ചത്ത ദോഷികൾ മാത്രമായിരുന്നു

കാശിറാമിന്റെ ഭാര്യ എന്നോടു ചോദിച്ചു.
ഞാൻ പൂലിലൂടെ നടന്ന് അവരെ അനുഗമിച്ചു.
കാശിറാമിന്റെ വീട് തുത്തനാകപ്പലകകൾ
കൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കിയതായിരുന്നു. പക്ഷേ,
അകത്തെ മുറികൾ ചമുക്കാളങ്ങൾ വിരിച്ചും
പൂമാലകൾ തൂക്കിയും അലങ്കരിച്ചവയായി
രുന്നു. കുന്തിരിക്കത്തിന്റെ ഗന്ധം ആ
മുറികളിൽ നിറഞ്ഞുനിന്നു. ഒരു ചുവന്ന
മുട്ടുപടംകൊണ്ട് തലയും മുഖത്തിന്റെ മേൽ
വശവും മുടിക്കൊണ്ട് പാർവ്വതി ഒരു ചമുക്കാള
ത്തിൽ ഇരുത്തിരുന്നു. അവൾ അത്യന്തം
കഷ്ടിണിയായി കാണപ്പെട്ടു. അവളുടെ
മുമ്പിൽ ഒരു ചുവന്ന പലകമേൽ വച്ച
പിഞ്ഞാണത്തിൽ രണ്ടു ലഡ്ഡു, രണ്ട് പെട്ട
മുതലായ പലഹാരങ്ങൾ ആരോ നിരത്തിയി
രുന്നു. പാർവ്വതി അതൊന്നും തൊട്ടതേയില്ല.
“പാർവ്വതി, നിനക്ക് ലഡ്ഡു തിന്നണ്ടേ?
ലഡ്ഡു തിന്നണമെന്ന് ശാദ്യം പിടിക്കാനുള്ള
നി ഒന്നും തൊട്ടതൊക്കുന്നില്ലല്ലോ. എന്തു
പററി?” പാർവ്വതിയുടെ അമ്മ ആർദ്രതയോടെ
ചോദിച്ചു. പാർവ്വതി മുഖമുയർത്തി എന്റെ
നേർക്കു നോക്കി. കരിഞ്ഞ മുല്ലമാലപോലെയു
ള്ള ഒരു പൂഞ്ചിരി അവളുടെ മുഖത്ത്

വിട്ടിൽ താമസിപ്പിക്കുവാൻ
ആർക്കും അധികാരിമില്ലല്ലോ.
നിന്റെ പ്രായത്തിൽത്തന്നെ
യാണ് ഞാനും വിവാഹിതനാ
യത്. ജീവിതം എന്താണെന്ന്
പിന്നീടാണ് എനിക്കു മനസ്സി

ലായത്. സ്ത്രീയായി ജീവിക്കുവാൻ നിയു
തനിയെ പാറിക്കൂം.” കാശിറാമിന്റെ ഭാര്യ
ഇടറിയ സ്വരത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു.

അവർ മുറിയിൽനിന്നു പൊയ്ക്കഴിഞ്ഞ
പ്പോൾ പാർവ്വതി എന്റെ കൈകൾ മുറുക്കിപ്പി
ടിച്ചു.

“എനിക്കുവേണ്ടി ഒരു ചെറിയ ഉപകാരം
ചെയ്യുമോ?” അവൾ ചോദിച്ചു. ഞാൻ
തലകുലുക്കി.

“ലോവർ സെർക്കുലർ റോഡിലൂടെ പോ
യാൽ ഒരു പെട്രോൾ സ്റ്റേഷൻ കാണാം.
അവിടെച്ചെന്ന് നൗഷാദിനെ അനേക്ഷിക്കുക.
നൗഷാദ് അവിടെ ഒരു മെക്കാനിക്കാണ്.
അയാളോട് എന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
യെപ്പറ്റി സംസാരിക്കണം. ഇപ്പോഴും നൗഷാദ്
വിളിച്ചാൽ ഞാൻ ഇതെല്ലാം വലിച്ചെറിഞ്ഞ്

നിർമ്മാരക പുതറകൾ

എന്നു പറഞ്ഞ് ഉച്ചത്തിൽ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുക
യാണ് നരേഴ് ചെയ്തത്.
പാർവ്വതിയുടെ വിവാഹോത്സവത്തിന്റെ
രണ്ടാംനാൾ നേരം ഇരുട്ടിയപ്പോഴാണ് എനിക്കു
വീണ്ടും അവിടെ ചെല്ലുവാൻ അവസരം
കിട്ടിയത്. അന്ന് പി.ഇ. മേനോന്റെ
ഭാര്യയുടെ ജന്മദിനമായിരുന്നതിനാൽ അച്ഛനും
അമ്മയും അവിടെ അത്താഴവിരുന്നിനു പോയി.
നരേഴ് എന്റെ ഇടറിതം ഉറപ്പിച്ചു മനസ്സിലാ
ക്കി ധൂതിയിൽ എന്നെ ദോഷികോളനിയിൽ
എത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. “ഭാങ്” ചേർത്ത
ബദാം സർവ്വത്ത് കുടിക്കുവാൻ അയാൾ
ആഗ്രഹിച്ചു. “ബനാറസിപാൻ” തിന്നുവാനും.
ദോഷിനികളുടെ സംഘനൃത്തം അന്നും
നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. കടും നിറങ്ങളുള്ള
പാവാടകളും നേർത്ത വേയിൽ മുട്ടുപടങ്ങളും
ധരിച്ച സ്ത്രീകൾ ഒരു വൃത്തത്തിൽ ചുവടുവച്ചു
പാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കല്ക്കത്തയിലെ തന്നെ
പ്പിൻറെ കാഠിന്യംകൊണ്ടാവാം ആരോ വിറകും
ചാണകവരടിയും മാടിക്കുട്ടി കത്തിക്കുന്നു
ണ്ടായിരുന്നു. ദോഷിമാരുടെ ഭാര്യമാർ എ
ന്നോട് നൃത്തത്തിൽ ചേരുവാൻ ക്ഷണിച്ചു.
അവരുടെ കൈത്തലങ്ങൾ പരുത്തും വരണ്ടും
ഇരുത്തിരുന്നു. ആ കൈകൾ വീണ്ടും തൊടു
വാൻ എനിക്കു താല്പര്യം തോന്നിയില്ല.
“കുട്ടിക്ക് പാർവ്വതിയെ കാണണ്ടേ?”

പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. തന്റെ അടുത്ത് ഇരിക്കുവാൻ
അവൾ ആംഗ്യം കാണിച്ചു. ഞാൻ കൃതജ്ഞ
തയോടെ ഇരുന്നു.
“പാർവ്വതി, നിനക്ക് മധുരപലഹാരങ്ങൾ
ദവണ്ടെങ്കിൽ അവ തിന്നണ്ട. പക്ഷേ,
എന്തെങ്കിലും തിന്നണം. പുരിയും ഉരുളൻകിഴ
ങ്ങും ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നു തരാം. ഇല്ലെങ്കിൽ,
വിവാഹശേഷം നിന്നെ റാം പ്രൊഷാദ്
തന്റെ വീട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുപോവുമ്പോൾ
വഴിമടയേ നീ കൂഴഞ്ഞുവീഴും.” കാശിറാമി
ന്റെ ഭാര്യ മകളോടു പറഞ്ഞു.
“എനിക്കു വിശപ്പില്ല. ഞാൻ എന്തു
തിന്നാലും ഛർദ്ദിക്കും.” പാർവ്വതി പറഞ്ഞു.
“ആളുകൾ കേൾക്കെ ഇത്തരം അസംബന്ധ
ങ്ങൾ പറയരുത്.” അവളുടെ അമ്മ പറഞ്ഞു.
അവർ തന്റെ പുത്രിയെ മാറോടണച്ചു.
അവളുടെ മുർദ്ദാവിൽ ചുംബിച്ചു. അവരുടെ
പലകപ്പല്ലുകൾ അബദ്ധത്തിൽ പാർവ്വതിയെ
വ്രണപ്പെടുത്തുമെന്ന് ഞാൻ ഒരുനിമിഷത്തിനു
ഭയന്നു.
പാർവ്വതി അമ്മയുടെ മാർവ്വിടത്തിൽ തന്റെ
മുഖം മറച്ചുകൊണ്ട് ഭൂതങ്ങിക്കരയുവാൻ
തുടങ്ങി. അവളുടെ അമ്മയുടെ കണ്ണുകൾ
നിറഞ്ഞു.
“കരഞ്ഞിട്ടെന്തു പ്രയോജനം? പെൺകുട്ടി
കളെ കലുറാണം കഴിപ്പിച്ചു കൊടുക്കാതെ

പതിനേഴുകാരെ തോൽപ്പിക്കുന്ന ഊർജ്ജസ്വലതയും ഉൽസാഹവും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന എഴുപത്തിയേഴുകാരനാണ് പ്രസിദ്ധഭാഷാഗവേഷകനും സാഹിത്യകാരനുമായ ഡോ. കെ.എം. ജോർജ്ജ്. 'പണ്ഡിതനായ പത്രാധിപർ', 'രാജ്യാപന്യാസകാൽ', 'സർവവിജ്ഞാനകോശത്തിന്റെ സാരഥി', 'ഭാരതീയ സാഹിത്യ ചരിത്രസാഹിത്യകൻ', 'സ്മരണാമഗവേഷകൻ', 'ലോകസഞ്ചാരി', 'മനുഷ്യ ഹൃദയവേദിയായ നാടകകൃത്ത്', 'ഗവേഷകനായ നിരൂപകൻ' എന്നിങ്ങനെ പല രൂപത്തിലും അദ്ദേഹം വിവരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിനു ചേരുന്ന തൊപ്പികളുടെ എണ്ണം നിർണ്ണയിക്കുക കേവലം അസാധ്യം തന്നെ എന്നു തോന്നാം. അദ്ദേഹം കൈവയ്ക്കാത്ത സാഹിത്യശാഖകൾ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. പ്രഗത്ഭനായ ഉപന്യാസകാരൻ, ആദരണീയനായ ഗവേഷകൻ, ഭാഷാശാസ്ത്ര പണ്ഡിതൻ, ഗ്രന്ഥസാഹിത്യകൻ, സാഹിത്യനിരൂപകൻ, നാടകകൃത്ത്, സഞ്ചാര സാഹിത്യകാരൻ, ജീവചരിത്രകാരൻ—ഇതെല്ലാം മാണ് ഡോ. ജോർജ്ജ്. അതിൽ കൂടുതലും ഇതിനെല്ലാമുപരിയായി പാശ്ചാത്യ പൗരസ്ത്യ സംസ്കാരങ്ങളുടെ വിസ്തൃതമായ സമന്വയം കൂടിയാണദ്ദേഹം.

മലയാളത്തിലെമ്പോലെയും ഇംഗ്ലീഷിലും പല ഇന്ത്യൻ ഭാഷകളിലും ഇത്രയേറെ പ്രാവീണ്യവും പരിചയവുമുള്ള വേറെ മലയാള സാഹിത്യകാരന്മാരുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. സർഗ്ഗാത്മക കൃതികളുടെ രചനയോടൊപ്പം സാഹിത്യരംഗത്ത് സംഘടനാപരവും, ഭരണപരവുമായ നൈപുണി പ്രദർശിപ്പിക്കാൻ ഡോ. ജോർജ്ജിനെപ്പോലെ അവസരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളവരും അധികമില്ലതന്നെ. എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായി മലയാളഭാഷയും സാഹിത്യവും കേരളത്തിനു പുറത്തുള്ളവർക്കു പരിചയപ്പെടുത്താൻ ഇത്രയേറെ പ്രവർത്തിക്കുകയും ഇത്രയേറെ വിജയിക്കുകയും ചെയ്ത മറ്റാരുമില്ലെന്നും എടുത്തോതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 'കേരളത്തിന്റെ ഭാഷയായ മലയാളമാണെന്റെ മാതൃഭാഷ'; എന്നാൽ പല ഭാഷകളിൽ എഴുതപ്പെടുന്ന ഭാരതീയ സാഹിത്യമാണെന്റെ പൈതൃകം; എന്നുറപ്പിച്ചു പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ഡോ. ജോർജ്ജ്, ഒരു യഥാർത്ഥ ഭാരതീയനായി പലവട്ടം അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വിശാല വീക്ഷണവും, ഉന്നതമായ സാംസ്കാരിക മൂല്യങ്ങളും, ആദരണീയമായ സ്വഭാവവൈശിഷ്ട്യവും കൈമുതലായുള്ള ഡോ. ജോർജ്ജ്, ചെറുപ്പക്കാരനായ സാഹിത്യോപാസകന്മാർക്ക് അനുകരണീയമായ ഒരു മാതൃകയത്രെ.

പമ്പാനദിയുടെ തീരത്തുള്ള ഇടയാൻമുള ഗ്രാമത്തിൽ അമ്പമണ്ണിൽ കുര്യൻമത്തായി യുടേയും മറിയമ്മയുടേയും മകനായി 1914 ഏപ്രിൽ 20-ാം തീയതിയാണ് ജോർജ്ജ് ജനിച്ചത്. ജോർജിന് അഞ്ചുവയസ്സു തികയുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ പിതാവ് ചമരമടഞ്ഞു. അമ്മയുടെ സ്നേഹശീതളമായ സംരക്ഷണത്തിൻകീഴിലാണ് പിന്നീടാഞ്ചാലൻ വളർന്നത്. ജോർജ്ജിന്റെ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം

ഡോ. കെ.എം. ജോർജ്ജ്

നന്തപുരം ആർച്ച്സ് കോളേജിൽ മലയാളം എം.എ.യ്ക്ക് ചേരാനായിരുന്നു തീരുമാനം. എസ്. ഗുപ്തൻനായർ, ചെങ്ങോട്ടുണ്ടി നാരായണൻപേറ്റി എന്നിവർ തിരുവനന്തപുരം യൂണിവേഴ്സിറ്റി കോളേജിൽ ഐ.എ. (ഭാഷാശാസ്ത്രം) വിദ്യാർത്ഥികളായി ജോർജ്ജിനോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ എം.എ. പഠനം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ മദ്രാസ് ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജിലെ മലയാളം ലക്ചർപദവി ജോർജ്ജിനെ തേടിയെത്തി. അസുഖാവഹമായ പദവി തന്നെയായിരുന്നു അത്. തുടർന്ന് പതിനഞ്ചുവർഷക്കാലം അവിടെത്തന്നെ അധ്യാപകനായി തുടർന്നു. അധ്യാപകനായിരിക്കെത്തന്നെ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുക; വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കെത്തന്നെ അധ്യാപകനായിരിക്കുക—ജോർജ്ജിന്റെ സഹലബ്ധിവിരത്തിന്റെ മുഖമുദ്രകൾ ലോന്നാണിതെന്നു തോന്നുന്നു. ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജിന്റെ അധ്യാപകനായിരിക്കെത്തന്നെ അദ്ദേഹം ഇടയ്ക്കുവെച്ചു നിറുത്തിയ എം.എ

വറ്റാത്ത മനീഷയുമായി

മാലക്കര പ്രൈമറി സ്കൂളിലായിരുന്നു; മിഡിൽ സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം ഇടയാൻമുള മാർത്തോമ്മാ സ്കൂളിലും. ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം കോഴഞ്ചേരി സെന്റ് തോമസ് ഹൈസ്കൂളിലായിരുന്നു. എല്ലാ സ്കൂൾ കളാസ്സുകളിലും പ്രായേണ ഒന്നാം സ്ഥാനക്കാരനായിരുന്നു ജോർജ്ജ്. ജോർജ്ജിന്റെ ഔദ്യോഗികജീവിതം കുര്യൻ മദിരാശിയിൽ ചീഫ് എഞ്ചിനീയറുടെ ആഫീസിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു. അങ്ങനെയാണ് ജോർജ്ജ് ഇൻറർമീഡിയറ്റ് മദിരാശി ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജിൽ ചേരാനിടയായത്. ഇൻറർമീഡിയറ്റ് പരീക്ഷ പ്രശസ്തമായ നിലയിൽ പാസ്സായെങ്കിലും സഹോദരന്റെ മരണമൂലം പഠിത്തം താൽക്കാലികമായി നിറുത്തേണ്ടിവന്നു. നാട്ടിലേക്കു മടങ്ങി കിഴിറ്റം ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിൽ അധ്യാപകവൃത്തി സ്വീകരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം നിർബ്ബന്ധിതനായി, ഏതാണ്ട് രണ്ടുവർഷക്കാലം. പ്രസിദ്ധ മാർക്സിസ്റ്റ് ചിന്തകനായ ശ്രീ. പി. ഗോവിന്ദപിള്ള അന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്നു. 1937-ൽ ജോർജ്ജ് ആലുവാ യൂണിയൻ ക്രിസ്ത്യൻ കോളേജിൽ ഗണിതശാസ്ത്രം ഐച്ഛികമായെടുത്ത് ബി.എയ്ക്ക് ചേർന്നു. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം മദിരാശി സർവ്വകലാശാലയിൽ രണ്ടാമനായാണ് പാസ്സായത്. മലയാളത്തിൽ പക്ഷേ രണ്ടാം ക്ലാസ്സേ കിട്ടിയുള്ളൂ. എന്തായാലും തിരുവ

പന്നം സ്വകാര്യമായി പൂർത്തിയാക്കി; ബിരുദവും നേടി. സദാ കർമ്മനിരതനായ ജോർജ്ജ് പഠനവും അധ്യാപനവും കൊണ്ടുമാത്രം തൃപ്തനായില്ല. 1943-ൽ അദ്ദേഹം യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫീസ് സെക്രട്ടറി ട്രെയിനിംഗ് കോർസ് ആഫീസറായി. കോളേജ് അധ്യാപക സംഘടനയുടെ സെക്രട്ടറിയായും അദ്ദേഹം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. അതിനിടയിൽ, 1948-ൽ അദ്ദേഹം ലോകവാണി മാസികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാറപ്പുറത്ത്, മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണൻ, എം.ടി. വാസുദേവൻനായർ, എൻ.പി. മുഹമ്മദ്, ടി. പത്മനാഭൻ, സുകുമാർ അഴീക്കോട് എന്നിവർ 'ലോകവാണി'യിലെ എഴുത്തുകാരായിരുന്നു. പിൻക്കാലത്ത് പല അവാർഡുകളും തിരസ്ക്കരിച്ച ടി. പത്മനാഭന്റെ ചില കഥകളെങ്കിലും തിരസ്ക്കരിച്ചു എന്ന 'ബഹുമതി' 'ലോകവാണി'ക്ക് അവകാശപ്പെട്ടതാണ്. അധ്യാപനത്തിനും പത്രാധിപത്യത്തിനുമിടയിൽ ഉപരിപഠനത്തിനും ജോർജ്ജ് സമയം കണ്ടെത്തി. 1947 മുതൽ പി.എച്ച്.ഡി.ക്കുള്ള ഗവേഷണപഠനം ആരംഭിച്ച അദ്ദേഹം 1951-ൽ ബിരുദം നേടി. 'രാമചരിതവും ആദ്യകാല മലയാള പഠനവും' ആയിരുന്നു ഗവേഷണ വിഷയം. യശശരീരനായ ഡോ. എസ്.കെ. നായരോടൊപ്പം പി.എച്ച്.ഡി ബിരുദം നേടിയ ഡോ. ജോർജ്ജ് ഭാരതീയ സർവ്വകലാശാലകളിൽ നിന്ന് ആദ്യമായി മലയാളത്തിൽ പി.എച്ച്.ഡി ബിരുദം നേടിയവരിൽ ഒരാളാണ്.

ഇതിനിടയിൽ മദരാശിയലെ ആകാശ വാണി നിലവുമായും ഡോ. ജോർജ്ജ് ബന്ധം പുലർത്തിവന്നു. റേഡിയോ നാടകങ്ങളിലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു കമ്പം തന്റെതന്നെ നാടകങ്ങളിൽ അദ്ദേഹവും പങ്കെടുത്തിരുന്നു. 'റേഡിയോ നാടകങ്ങൾ' എന്നപേരിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു സമാഹാരം 1947-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

തന്റെ സാഹിത്യചരിത്രവൃത്തിനു ലേഖനങ്ങളുടെ രൂപം നൽകാനും ഡോ. ജോർജ്ജ് മറന്നിയിട്ടില്ല. അതോടൊപ്പം വിവർത്തനത്തിലും അദ്ദേഹം പ്രാവീണ്യം നേടിയിരുന്നു.

ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ ഒന്നാമത്തെ പുസ്തകം 1935-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ 'വേദപുസ്തകമാഹാത്മ്യം' ആണ്. തുടർന്ന് 1955-ൽ അദ്ദേഹം മദരാശി വിദ്യാഭ്യാസക്കും പതിനഞ്ചു പുസ്തകങ്ങളുടെ കർത്താവായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവയിലേക്കും തർജ്ജ്വമുകളായിരുന്നു. 'അമേരിക്ക', 'അമേരിക്ക-ചില വസ്തുതകൾ', 'ഇനങ്ങളുടെ മരണം', 'തത്ത്വവിജ്ഞാനത്തിന്റെ പുനർനിർമ്മാണം', 'സ്നേഹത്തിന്റെ ശിക്ഷ' എന്നിവയായിരുന്നു തർജ്ജ്വമുകൾ. അതിൽ 'സ്നേഹത്തിന്റെ ശിക്ഷ' ടാഗോറിന്റെ പ്രശസ്തമായ 'ദി റെക് (The Wreck)' എന്ന കൃതിയുടെ തർജ്ജ്വമയാണ്. മൂന്നെണ്ണം ജീവചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളായിരുന്നു—'സർദാർ പട്ടേൽ', 'സാധുകൊച്ചുണ്ണി', 'എഡ്വേർഡ് ഇന്നർ' എന്നിവ. 'പുക്കമണ്ഡലം', 'റേഡിയോ നാടകങ്ങൾ' എന്നിവയായിരുന്നു രണ്ടെണ്ണം. മറ്റുള്ളവ സമഗ്രങ്ങളായ ഉപന്യാസങ്ങളുടെ സമാഹരണങ്ങളായിരുന്നു—'മുനിരിച്ചാർ' 'വിചാരകൗതുകം', 'പ്രബന്ധ ചന്ദ്രിക', 'വളരുന്ന കൈരളി', 'നിരീക്ഷണനിലയം'.

ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ വൈവിധ്യം നിറഞ്ഞ താൽപ്പര്യങ്ങളും വിപുലമായ പാരായണം

സക്തിയും മൗലികപ്രതിഭയും വ്യക്തമാക്കുന്നവയായിരുന്നു ഈ പുസ്തകങ്ങൾ. സാഹിത്യം, സംസ്കാരം, ശാസ്ത്രം—മനുഷ്യനെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഒന്നും തന്നെ ന്യമല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം അന്നേ വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു എന്നു സാരം.

1955-ൽ ഡോ. ജോർജ്ജ് കേന്ദ്രസാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറി യായി നിയമിതനായി. ഭാരതത്തിന്റെ പ്രധാനമന്ത്രി പണ്ഡിറ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവായിരുന്നു അക്കാദമി അധ്യക്ഷൻ; ഡോ. എസ്. രാധാകൃഷ്ണൻ ഉപാധ്യക്ഷനും. സർദാർ കെ.എം. പണിക്കരായിരുന്നു ജോർജ്ജിന്റെ നിയമനത്തിനു മുൻകൈയെടുത്തത്. നേരിട്ടുള്ളൊരു കുടുംബശ്ചയക്കുശേഷമാണ് നെഹ്റു ജോർജ്ജിന്റെ നിയമനത്തിനനുതരനാൽകിയത്. ഡോ. രാധാകൃഷ്ണനെയും അദ്ദേഹം സന്ദർശിച്ചു.

1955-മുതൽ അഞ്ചുവർഷക്കാലം ഡോ. ജോർജ്ജ് ദൽഹിയിൽ അക്കാദമിയുടെ അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറിയായി സേവനം അനുഷ്ഠിച്ചു. ദക്ഷിണഭാരതത്തിലെ ഭാഷകളുടേയും പൊതുഭരണത്തിന്റേയും ചുമതലയായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്. 1960-ൽ അക്കാദമിയുടെ ആദ്യത്തെ റീജണൽ ആഫീസ് മദരാശിയിൽ തുടങ്ങിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം റീജണൽ സെക്രട്ടറിയായി നിയമിതനായി.

ജോർജ്ജിന്റെ ദൽഹി ജീവിതകാലത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പി.എച്ച്.ഡി തീസിസ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. പുറമെ ഒരു മലയാള പുസ്തകവും—'സംസ്കാരസരണി'.

അരുപതുകൽ ഡോ. ജോർജ്ജിന് വിദേശ പര്യടനത്തിന് അവസരം ലഭിച്ചു—'സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ, അമേരിക്ക, ഹവായ്. ഷിക്കാഗോ സർവകലാശാലയിലും കാലിഫോർണിയ സർവകലാശാലയിലും ഹാവായിലെ ഈസ്റ്റ് വെസ്റ്റ് സെൻററിലും അദ്ദേഹം അധ്യാപകനായിരുന്നിട്ടുണ്ട്.

വിദേശസഞ്ചാരം ഡോ. ജോർജ്ജിനെ പൊതുവായുള്ള ഉപകാരപ്രദമായി. 'സോവിയറ്റ് നാട്ടിൽ മുന്നാഴ്ച', 'അമേരിക്കയിൽ പോയകഥ', 'സോവിയറ്റ് നാട്ടിൽ വിഞ്ചം', 'അമേരിക്കയിലെ അനുഭവങ്ങൾ' എന്നീ സഞ്ചാര സാഹിത്യകൃതികൾ ആ വിഭാഗത്തിൽ മുൻപന്തിയിൽ നിൽക്കുന്നു. ജോർജ്ജിന്റെ ജീവിതം പോലന്തന്നെ ലാളിത്യവും തുറന്ന സമീപനവും സഹാനുഭൂതിയും വായനക്കാരെ സഹയാത്രികരാക്കി മാറ്റുന്നു. ജോർജ്ജിന്റെ അമേരിക്കൻ അനുഭവങ്ങൾ 'American life through Indian Eyes' എന്ന പേരിൽ ഇംഗ്ലീഷിലും പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

1967-ൽ ഡോ. ജോർജ്ജ് അന്നു കേരളത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസമന്ത്രിയായിരുന്ന സി.എച്ച്. മുഹമ്മദ്കോയയെ ഹാവായിൽവെച്ച് കാണാനിടയായി. ആ കുടുംബശ്ചയം തുടർന്നുണ്ടായ സമ്പർക്കവും മൂഹമ്മദ്കോയയുടെ സമ്മർദ്ദവും ജോർജ്ജിനെ 1969-ൽ കേരളത്തിലെത്തിച്ചു. മലയാളം എൻസൈക്ലോപീഡിയ വകുപ്പിന്റെ തലവനും ചീഫ് എഡിറ്ററുമായി

അദ്ദേഹം ചുമതലയേൽക്കാനിടവന്നതിങ്ങനെയാണ്.

1961-ൽ തന്നെ മലയാളത്തിൽ ഒരു വിജ്ഞാനകോശം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള കാര്യത്തിൽ കാര്യമായ പുരോഗതിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ സാഭാവന വിജ്ഞാനകോശത്തിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വ്യക്തമായ രൂപഭാവങ്ങൾ നൽകി എന്നതാണ്. മ്യൂപ്പതിനായിരം ശീർഷകങ്ങളാണുള്ളതെന്നു ഇരുപതു വാല്യങ്ങളായി അദ്ദേഹം 'സർവ വിജ്ഞാനകോശം' സംവിധാനം ചെയ്തു. മൂന്നുവർഷങ്ങൾക്കകം ഒന്നാംവാല്യം പുറത്തുവരികയും ചെയ്തു—1972-ൽ. 1974-ൽ രണ്ടാംവാല്യം പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. 1975-ൽ ഡോ. ജോർജ്ജ് ആ ചുമതലയിൽനിന്നു വിരമിച്ചു. 'സർവ വിജ്ഞാനകോശം'ത്തിന്റെ ഒമ്പതുവാല്യങ്ങൾ മാത്രമേ ഇതുവരെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളൂ. ഏതാണ്ട് എൻസൈക്ലോപീഡിയ ബ്രിട്ടാനിക്കയുടെ മാതൃകയിലാണതിന്റെ സംവിധാനം. ഉള്ളടക്കത്തിലും സംവിധാനത്തിലും അച്ചടിയിലുമൊക്കെ ഉന്നതമായ നിലവാരം പുലർത്തുന്നുണ്ട്. സർവവിജ്ഞാനകോശമെങ്കിലും ആശങ്കയുളവാക്കുന്ന ഒരു ചോദ്യം ഇന്നും ബാക്കിനിൽക്കുന്നു—എന്നാണതിന്റെ ഇരുപതാംവാല്യം പുറത്തുവരിക?

1975-ൽ ഡോ. ജോർജ്ജ് 'സർവവിജ്ഞാനകോശം'ത്തിന്റെ ചീഫ് എഡിറ്റർ സ്ഥാനത്തു നിന്നു വിരമിച്ചു. സിലയിലെ ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് സ്റ്റഡീസിൽ 'ദക്ഷിണ ഭാരതത്തിലെ സ്ഥലനാമങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനത്തിലേർപ്പെട്ടു. രണ്ടു വർഷത്തോളം അദ്ദേഹം നടത്തിയ പഠനത്തിന്റെ സർഫലമാണ് 1986-ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ Place Names of Southern India എന്ന ബുഹർഗ്രന്ഥം.

'ഭാരതീയ സാഹിത്യ വിജ്ഞാനകോശം' നിർമ്മാണത്തെക്കുറിച്ച് ഡോ. ജോർജ്ജ് കേന്ദ്രഗവൺമെന്റിന് സമർപ്പിച്ച പദ്യത്തിൽ കേന്ദ്രസാഹിത്യ അക്കാദമി അംഗീകരിക്കുകയും ജോർജ്ജ് അതിന്റെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തതങ്കിലും അതിന്റെ പ്രവർത്തനകേന്ദ്രം ദക്ഷിണയിലാക്കാൻ തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം രാജിസമർപ്പിക്കുകയാണുണ്ടായത്. തുടർന്ന് അദ്ദേഹം കേരള സർവകലാശാലയിൽ മലയാളം വകുപ്പിൽ വിസിറ്റിംഗ് പ്രൊഫസറായി കുറച്ചുകാലം സേവനമനുഷ്ഠിച്ചു.

1978 ൽ കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലും ഭാരതീയ സാഹിത്യചരിത്രം രണ്ടുവാല്യങ്ങൾ വിതം പ്രസിദ്ധ്യം ചെയ്യാനുള്ള പദ്യത്തിൽ അംഗീകാരം നൽകി. ഡോ. ജോർജ്ജ് അതിന്റെ ഡയറക്ടറും ചീഫ് എഡിറ്ററുമായി നിയമിതനായി. 'ഭാരതീയ സാഹിത്യചരിത്രം'ത്തിന്റെ ഒന്നാംവാല്യം 1982-ലും രണ്ടാംവാല്യം 1983-ലും പ്രകാശിതമായി. ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള Comparative Indian Literatureന്റെ ഒന്നാംവാല്യം 1984-ലും രണ്ടാംവാല്യം 1985-ലും പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ

വിഐപി

ഒക്. 15-ന് അവസാനിക്കുന്നു

വി ഐ പി ക്ലബിൽ ഒക്ടോബർ 15 വരെ മാത്രമേ അംഗത്വം നൽകുകയുള്ളൂ. പിന്നീട് ഏതാനും വർഷങ്ങളിലേക്ക് അംഗത്വം ലഭിക്കുന്നതുമല്ല. താല്പര്യമുള്ളവർ ഉടനെ അംഗത്വമെടുക്കുക.

കറൻ്റ് ബുക്സ്, കോട്ടയം

അഗാധമായ അറിവ്, സജീവമായ സാഹിത്യ താല്പര്യം വിപുലമായ അന്വേഷണവൈഭവം, അന്യമായ സംവിധാന ചാതുരി എന്നിവയുടെ അതിമനോഹരമായ സങ്കലനം ഈ കൃതികളിൽ തെളിഞ്ഞുകാണാം. ഇത്തരമൊരു സംരംഭത്തിനു നേതൃത്വം വഹിക്കാൻ ഡോ. ജോർജ്ജിനെപ്പോലെ പറ്റിയ മറ്റേയൊരാൾ പേരില്ല എന്ന് അതിശയോക്തി കൂടാതെ പറയാവുന്നതാണ്.

കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമിക്കുവേണ്ടി ഡോ. ജോർജ്ജ് എഴുതിയ സാഹിത്യ ചരിത്ര ഗ്രന്ഥമാണ് 'തമിഴ് സാഹിത്യം'. പതിനാലു ധ്യാനങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഈ ഗ്രന്ഥം തമിഴ് സാഹിത്യത്തെപ്പറ്റി അറിവു നൽകാൻ സഹായിക്കുന്നതാണ്. ജീവചരിത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വിവർത്തനം ചെയ്യുകയും രചിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള അദ്ദേഹം 'ജീവ ചരിത്ര സാഹിത്യം' എന്ന ഒരു പുസ്തകവും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ജീവചരിത്ര സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് മലയാളത്തിലുള്ള അപൂർവ്വ ആധികാരിക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ ഒന്നാണിത്.

ഒട്ടാകെ മൂപ്പത്തിയെട്ടു ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഡോ. ജോർജ്ജിന്റേതായുണ്ട്. അതിൽ ഒമ്പതെണ്ണം ഇംഗ്ലീഷ് ഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്. അവയിൽ 'രാമ ചരിതം', 'സ്മലനാമങ്ങൾ', 'അമേരിക്കൻ ജീവിതം' എന്നിവയെക്കുറിച്ച് നേരത്തേ സൂചിപ്പിച്ചു. 'മലയാള സാഹിത്യവലോകനം' (A Survey of Malayalam literature), 'മലയാള വ്യാകരണവും പാഠപുസ്തകവും' (Malayalam Grammar and Reader), 'മലയാള ഭാഷയിലും സാഹിത്യത്തിലുമുള്ള പാശ്ചാത്യ സാധിനം (Western Influence on Malayalam Language and Literature) എന്നിവയാണു മറ്റുള്ളവയിൽ പ്രധാനം. ഇതിൽ 'സാഹിത്യവലോകനം' രഷ്യൻഭാഷയിൽ പരിഭാഷപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 'ഇപ്പോഴും മലയാള സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാനാഗ്രഹിക്കുന്ന അന്യ ഭാഷാനിഗ്ളന്തർമാരായ രഷ്യക്കാർക്കു ലഭ്യമായ ഏകപുസ്തകം ഇതാണെന്നാണ് പ്രൊഫ. വനൻ പറയുന്നത്. 'പാശ്ചാത്യ സാധിനം'ത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പുസ്തകത്തിന് അത്യന്തം പ്രശംസാപരമായ അവതാരികയെഴുതിയിട്ടുള്ളത് ആംഗലേയ സാഹിത്യവിചക്ഷണനായ ഡോ. കെ.ആർ. ശ്രീനിവാസയ്യുക്കാരാണ്.

കുമാരനാശാൻ, എ.ആർ. രാജരാജവർമ്മ, കേശവി ബാലകൃഷ്ണപിള്ള എന്നിവരെക്കുറിച്ചുള്ള മോണോഗ്രാഫുകളും ഡോ. ജോർജ്ജ് ഇംഗ്ലീഷിൽ സാഭാവന ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്രസാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ 'ഭാരതീയ സാഹിത്യ ശിൽപ്പികൾ' എന്ന പരമ്പരയിൽപ്പെടുത്തുന്നവയാണീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ. അവയിൽ ഉടനീളം ദർശനീയമാകുന്ന സത്യസന്ധതയും നിതിബോധവും പ്രശംസാർഹമത്രെ.

ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ ലേഖനസമാഹാരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ മലയാളത്തിലെ രമ്യോപന്യാസകരിൽ അഗ്രഗണ്യനാക്കുന്നു. അവയിൽ 'അവലോകനങ്ങൾ' 'ഭാരതത്തിലെ ഭാഷകൾ', 'സാഹിത്യവിജ്ഞാനവും വിജ്ഞാന സാഹിത്യവും' എന്നെ ആകർഷിച്ച പ്രതിഭാശാലികൾ, 'കവികൾ നിരൂപണരംഗത്ത്', എന്നിവ

ശ്രദ്യേയങ്ങളാണ്. അതിൽ അവലോകനങ്ങൾ 'ആസ്വാദനം സാഹിത്യത്തിൽ' എന്നു തുടങ്ങി 'വിവർത്തന പ്രസ്ഥാനം'വരെയുള്ള പതിനാലു ലേഖനങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് 'സാഹിത്യ വിജ്ഞാനവും വിജ്ഞാന സാഹിത്യം'വും 37 ലേഖനങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. 'സാഹിത്യം ഇന്ന്' മുതൽ 'മുണ്ടശ്ശേരിക്ക് ഒരു മുഖവുര'വരെ. ഇവയെല്ലാം തന്നെ രമ്യോപന്യാസങ്ങളുടെ ഉത്തമമാതൃകകളാണെന്നു പറയാം. ശ്രീ. ചെങ്ങരപ്പള്ളി നാരായണൻ പോറ്റി ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ ഉപന്യാസങ്ങളെപ്പറ്റി പറയുന്നതാണു ശരി, 'നിരന്തരമായ അന്വേഷണങ്ങളും നിസ്തർക്കമായ പഠനവും കൂടാതെ അദ്ദേഹം യാതൊന്നും തന്നെ എഴുതാൻ മുതിരാറില്ല. നീളവും വീതിയും വണ്ണവും അളന്നുമുറിച്ച്,

നങ്ങളിലെത്തുക എന്നതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ രീതി. അല്ലാതെ മുൻകൂട്ടി ചെന്നെത്തിയിട്ടുള്ള നിഗമനങ്ങൾ സാധൂകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അതിനുപറ്റിയ വസ്തുതകൾ ശേഖരിക്കുകയല്ല അദ്ദേഹത്തിന്റെ രീതിയും മാർഗ്ഗവും. മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടൻ്റ് എന്ന് പ്രൊഫ. മുണ്ടശ്ശേരി ഒരിക്കൽ ഡോ. ജോർജ്ജിനെ വിശേഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രത്യക്ഷത്തിൽ ആക്ഷേപകരമെന്നു തോന്നാവുന്ന ഈ വിശേഷണം ഡോ. ജോർജ്ജിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു ഖഹുമതിയായിത്തീരുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമീപനത്തിന്റെ വസ്തുനിഷ്ഠതയും സത്യനിഷ്ഠയും കാരണമാണ്.

ഒരു എഡിറ്റർ എന്നനിലയിൽ ഡോ. ജോർജ്ജിന്റെ സിദ്ധികൾ വെളിപ്പെടുത്തു

നിസ്തർക്കമായ സാഹിത്യസേവനം

വാക്കുകളും ശൈലികളും ശരിക്കു തൂക്കി നോക്കി, ഒരു പ്രായോഗിക ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ സൂക്ഷ്മതയോടെയാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ വാങ്മയസൗധങ്ങൾ ഉറപ്പുള്ള അടിത്തറയിൽ കെട്ടിപ്പടുത്തുയർത്തുന്നത്. ആവശ്യമുള്ളതെല്ലാം പറഞ്ഞില്ലെന്നോ, ആവശ്യമുള്ളതിൽ കൂടുതൽ പറഞ്ഞെന്നോ ഉള്ള ആക്ഷേപത്തിന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യസൂക്ഷികൾ ഒരിക്കലും ശരവ്യമാകാറില്ല.

കഴിഞ്ഞ ഒരു ദശകത്തിലധികം കാലമായി ഡോ. ജോർജ്ജ് സാഹിത്യ നിരൂപണപരമായും ഭാഷാഗവേഷണപരമായും എഴുതിയിട്ടുള്ള 33 പ്രബന്ധങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണ് 'അന്വേഷണങ്ങൾ, പഠനങ്ങൾ'. ഇതിലെ പ്രബന്ധങ്ങൾ മുന്നോട്ടുപോയതിൽ തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു— സാഹിത്യം, ഭാഷ, സാമാന്യവിജ്ഞാനം. തന്റെ വിപുലമായ അന്വേഷണങ്ങളുടേയും അഗാധമായ പഠനങ്ങളുടേയും ഫലം അദ്ദേഹം പ്രസന്നമധുരവും അനാർഭാസ്യമായ ഭാഷയിൽ ഈ പ്രബന്ധങ്ങളിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. വസ്തുതകൾ ശേഖരിക്കുക, വിശകലനം ചെയ്യുക, നിഗമ

നവയാണ് 'സർവ്വവിജ്ഞാനകോശവും' 'ഭാരതീയ സാഹിത്യചരിത്രം'വും. 1958-ൽ സാഹിത്യചരിത്രം പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലൂടെ എന്ന ബ്യൂറോഗ്രന്ഥം അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഡോ. ജോർജ്ജ് ഈ രംഗത്തുള്ള തന്റെ കഴിവുകൾ ആദ്യമായി പ്രദർശിപ്പിച്ചത്. ഇതിനുപുറമെ മഹാകവി ഉള്ളൂരിനെക്കുറിച്ച് ഇംഗ്ലീഷിലുള്ള ഇന്റർമുൾത്താലി ഗ്രന്ഥവും എഡിറ്റർ പത്ത് അദ്ദേഹമാണ്. 1985-ൽ 'Indian Libraries' എന്ന ഗ്രന്ഥവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംവിധാനശേഷിക്കുദാഹരണമാണ്.

കേന്ദ്രസാഹിത്യ അക്കാദമിയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പ്രോജക്ടായ 'ആധുനിക ഭാരതീയ സാഹിത്യരത്നാകരം' ആണ് ഡോ. ജോർജ്ജ് ഏറ്റവും ഒടുവിൽ ഏറ്റെടുത്തുനിർവ്വഹിച്ച ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സാഹിത്യപ്രവർത്തനം. അക്കാദമി അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ള മറ്റു ഭാരതീയ ഭാഷകളിലെ അത്യുത്തമകൃതികൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു വിവർത്തനം ചെയ്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ബൃഹത്തായ പരിപാടിയിലെ (ശേഷം 49-ാം പേജിൽ)

നാളെത്തെ

ലോകം

ബാപുവിന്റെ വിഭാവനയിൽ

“നാളെത്തെ ലോകം അക്രമരാഹിത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതായിരിക്കും. അങ്ങനെ ആയിരിക്കുകയും വേണം. ഇതാണ് ആദ്യത്തെ നിയമം: ബാക്കി എല്ലാ നന്മകളും ഇതിനെ പിന്തുടർന്നു കൊള്ളും.

വ്യക്തികളും സംഘങ്ങളും രാഷ്ട്രങ്ങളും അക്രമരാഹിത്യത്തിന്റെ, സ്നേഹത്തിന്റെ പാത സ്വീകരിക്കണം.

നാളെത്തെ ലോകത്തിൽ ഞാൻ ദാരിദ്ര്യം കാണുന്നില്ല, യുദ്ധങ്ങളില്ല, വിപ്ലവങ്ങളില്ല, രക്തചൊരിച്ചിലുകളുമില്ല.”

സമാധാനപരമായ പരിവർത്തനത്തിലൂടെ പുരോഗതി

dep 91/387

നാടകക്കളരിയിൽ കാവിലം ക്കൂട്ടെടുക്കുന്നു

നാടകക്കളരിയിൽ—നാടകാഭിനയ പുരിശീലനം

മാനപുർവ്വം അവർ അനുസരിച്ചു.

സെപ്തംബർ 22-ന് മഹാകവി പി. സ്മാരക ഹൈസ്ക്കൂളിൽ ചേർന്ന സമാപന ചടങ്ങിൽ മുഖ്യാതിഥിയായി സംബന്ധിച്ച് കന്നട സാഹിത്യത്തിലെ കലാപതിയും ജ്ഞാനപീഠം അവാർഡ് ജേതാവും പ്രമുഖ പരിസ്ഥിതിവാദിയുമായ ഡോ. ശിവറാം കാറന്താണ്. തൊണ്ണൂറു വയസ്സ് തികഞ്ഞ ആ വന്ദ്യവയോധികൻ ഒരു ഇരുപത്തിയഞ്ചു കാരന്റെ പ്രസരിപ്പും പ്രസാദാത്മകതയോടെയുമാണ് കളരിയെ അഭിസംബോധന ചെയ്തത്. ഒരു നടന് അഭിനയത്തിന് ഉപാധിയായി നിലക്കുന്നത് അഭിനയിക്കുന്ന കഥാപാത്രത്തിന്റെ വികാരങ്ങളും അവസ്ഥയുമാണെന്ന് ഡോ. കാറന്ത് പറഞ്ഞു. സാഹിത്യം, പ്രത്യേകിച്ച് നാടകം സംഭവനത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുന്നുവെന്നും നാടകം ഭാവപ്രധാനമായി മാറുന്നത് ഇതിനൊരു പരിഹാരമായിരിക്കുമെന്നും കാറന്ത് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. സർഗ്ഗശക്തിയുള്ള ഒരു നടന് ഏതു ഭാവവും അഭിനയത്തിൽ ഹൃദയമായി പ്രതിഫലിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. നാടകത്തിന്റെ ആത്മാവ് പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്നായിരിക്കണം; പക്ഷേ, അടിസ്ഥാനം വൈദേശിക പാരമ്പര്യത്തിൽ

ഉന്നതമെന്ന് കാറന്ത് ഓർമ്മിപ്പിച്ചു.

മിത്ത് ഒരുവശത്ത് മതത്തിന്റെ സ്വത്താണെങ്കിൽ മറുവശത്ത് കലയുടെയും സ്വത്താണെന്ന് ആശംസാപ്രസംഗത്തിൽ കെ.എസ്. നാരായണപിള്ള പറഞ്ഞു. നമ്മുടെ നാടകത്തിന്റെ തനതായ സ്വഭാവം വടക്കൻ കേരളത്തിൽ ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന മിത്തുകളുടെയും അസംഖ്യം തെയ്യങ്ങളുടെയും പിറകിലാണുള്ളതെന്നും മഹത്തായ ഒരു കലാപാരമ്പര്യം കുടികൊള്ളുന്ന ഈ ഭൂമിക കേരളീയ സംസ്കൃതിയുടെ 'ഊറില്ലമാണെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

നാടകത്തിൽ ഭാവവിഷ്കരണത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകണമെന്നും മനസ്സിലാവുന്ന രംഗഭാഷയായിരിക്കണം നാടകത്തിന്റെതെന്നും കാവിലം നാരായണപ്പണിക്കർ പറഞ്ഞു. മാറ്റമില്ലാത്ത അംഗീകരിക്കാൻ മനസ്സു വരാത്തവരാണ് പത്രത്താളുകളിലൂടെ വാദകോലാപലങ്ങൾ നടത്തുന്നതെന്ന് കാവിലം വ്യക്തമാക്കി. നാടകത്തിൽ 'അവേർസ്റ്റ്' ആവശ്യമായി വന്ന കാലഘട്ടമാണ് ഇതെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

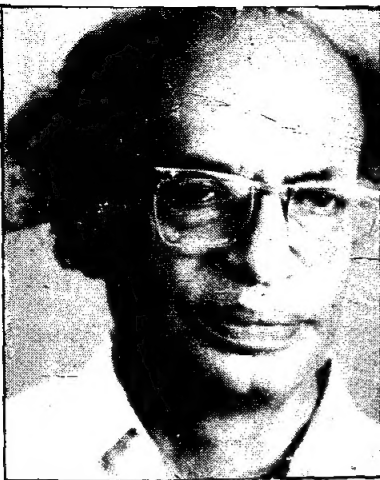
കളരിയിൽ പങ്കെടുത്ത കലാകാരന്മാർക്ക് കാസർകോട് ജില്ലാ കാൺസിൽ പ്രസിഡന്റ് അഡ്വ. എം.സി. ജോസ് സർട്ടിഫിക്കറുകൾ വിതരണം ചെയ്തു. സമാപനചടങ്ങിൽ

തൃക്കരിപ്പൂർ ഫോക്ലോർഡ് ചെയർമാൻ അഡ്വ. വി. ജയരാജൻ ആദ്യധ്യക്ഷ്യം വഹിച്ചു. എം.എം. ദാമോദരൻനായർ സാഗതവും പി. മുരളീധരൻ നന്ദിയും പ്രകാശിപ്പിച്ചു.

(25-ാം പേജിൽനിന്നും തുടർച്ച)
ഹൃദയജ്ഞാനം തന്നെയാണ് സി.വി. പഠനത്തിലൂടെ എൽ.കൃഷ്ണപിള്ളയും സാക്ഷാത്ക്കരിച്ചത്. മാരാർ പ്രാചീന ഇതിഹാസകൃതിയായ മഹാഭാരതത്തെ അവലംബമാക്കി; കൃഷ്ണപിള്ള ആധുനികാവ്യായികകളായ സി.വി കൃതികളെ ആധാരമാക്കി. ശൈലീവിശകലനത്തിൽ ആരംഭിക്കുന്നുവെങ്കിലും കൃതിനിഷ്ഠമായ സമഗ്ര സി.വി പഠനം തന്നെയാണ് പ്രതിപാത്രത്തിൽ പൂർണ്ണശോഭ നേടിയത്. കൃഷ്ണപിള്ളയിലെ നാടകകൃത്തും വിമർശകനും കൈകോർത്തു പിടിച്ചു മുന്നേറുന്നതിനു ഏറ്റവും നല്ല നിദർശനമാണോ ധ്രുവ്. സി.വിയോടുള്ള ആഭിമുഖ്യം, സി.വി കൃതികൾ പഠിപ്പിച്ച് പഠിപ്പിച്ചുമുള്ള ഗാഢപരിചയം, സി.വിയുടെ സംഭാഷണ ചെറുതുകൂടി നാടകകൃത്തായ വിമർശകൻ സ്വായത്തമാക്കുന്ന ഉൾക്കാഴ്ച പാശ്ചാത്യശൈലീപഠനത്തിലെ സങ്കേതവത്കൃത പദാവലിക്കു കീഴ്പ്പെട്ടാതിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ സത്യം മൗലിക സമീപനം, ഉദ്ദേശിക്കുന്നതു കിറുകൃത്യമായി രേഖപ്പെടുത്താൻ സഹായിച്ചു സരസ്വതീപ്രസാദം—ഇതെല്ലാം ദൈവാനുഗ്രഹപോലെ സാഫല്യസാക്ഷാത്ക്കാരത്തിനു സയം സന്നദ്ധത നേടി കൃഷ്ണപിള്ളയെ സമർത്ഥരംഗപരനാക്കിയതിൽ നാം ആഹ്ലാദിക്കുക. മഹാപ്രതിഭകളുടെ മഹനീയ സംഗമസ്ഥാനമാണ് പ്രതിപാത്രം ഭാഷണരേഖ, പാത്രവും ഭാഷണരേഖയും സാഹിത്യദർശനവും ജീവിതമഹിമാബോധവും മുർത്തോദാഹരണങ്ങളിലൂടെ ആവിഷ്കരിക്കാനുള്ള ഉപാധനങ്ങൾ മാത്രം. അതുകൊണ്ടാണ് ശൈലീവിജ്ഞാനീയ ധ്രുവന്യരന്മാർക്ക് സങ്കല്പിക്കാനാവാത്ത ഔജ്വല്യം ആകൃതിയിൽ—കൃഷ്ണപിള്ള എന്ന സാഹിത്യകാരന്റെ സർവ്വാംശങ്ങളും പൂർണ്ണാവതരമെടുത്ത ആ കൃതിയിൽ—നിറഞ്ഞുനിലക്കുന്നത്. സ്വയർ കാടുകയറാത്ത വായനക്കാരെ കാട്ടിൽ കയറാത്ത, ചുടും വെളിച്ചവും മാധുര്യവും ശക്തിയും ഒരരപോലെ പകർന്നുതന്ന അത്തരം ഒരു കൃതി ഇനി എന്നാണാവോ നമുക്കു ലഭിക്കുക! മരുപ്പച്ചയ്ക്കു ശേഷം നാടകമെഴുതാതിരുന്നതിലുള്ളതിനേക്കാൾ നഷ്ടം അദ്ദേഹം എഴുതാൻ ആഗ്രഹിച്ചിരുന്ന നല്ലചിന്ത പഠനവും ഭാരതീയ കാവ്യരീമാംസയും എഴുതാതിരുന്നതാണ് എഴുതാത്ത കൃതികളിലുള്ള കൂണ്ിതമല്ല എഴുതിക്കിട്ടിരുന്നതിലുള്ള കൃതാർത്ഥതയാണ് ഇന്ന് സ്മരിക്കേണ്ടത്. വിമർശം ഒരു ദൗത്യമായി ഏറ്റെടുത്ത വളരെ കുറച്ചു നിരൂപകർമാരെ നമുക്കുള്ളൂ. അതിൽ പ്രമുഖനാണ് എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള. വിമർശകൻ നാടകകൃത്തിനെ ഒഴിവാക്കിനിർത്തി എങ്കിലും അതേ നാടകാവബോധം തന്നെയാണ് കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ വിമർശത്തിനു ചൈതന്യം പകർന്നുപോന്നത്.

ശ്യാം

സാഹിത്യവാദപഥം

ദിനക്കുറിപ്പുകൾ

ഒരു നൃത്തം കാണാൻ പോയി ഞാൻ. പതിനേഴു വയസ്സോളമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടി അത്യാകർഷകമായി നൃത്തം ചവിട്ടുന്നു. അസ്തമിക്കുന്ന സൂര്യൻ ചക്രവാളത്തിലേക്ക് ഇറങ്ങി കടലിൽ അപ്രത്യക്ഷമാകുന്നതിനുമുമ്പ് അരുണാഭങ്ങളായ രശ്മികൾ അന്തരീക്ഷത്തിലേക്കു പ്രസരിപ്പിച്ച് അവിടെമാകെ തിളക്കുന്നതുപോലെ വർണ്ണക്കടലാസ്സുകൊണ്ടു പൊതിഞ്ഞ വിദ്യുച്ഛര കതിവിളക്കിൽനിന്ന് അരുണശോഭയാർന്ന രശ്മികൾ പ്രസരിപ്പിച്ച് ഒരാൾ ആ പെൺകുട്ടിയെയും അവളുടെ വസ്ത്രങ്ങളെയും സിന്ദൂര വർണ്ണത്തിൽ മുക്കി. ഒരുനിമിഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവൾ ഹരിതാഭയിൽ ആമളു്തന്നെ ചെയ്തു. ഉത്തരകുഷണത്തിൽ ധവളവർണ്ണം അവളെ ആവരണം ചെയ്തു. ഇങ്ങനെ ഏതയത്ര വർണ്ണങ്ങൾ! ഇന്നു മഹാകവി വള്ളത്തോളിനെ ആധുനിക സാഹിത്യകാരന്മാർ കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നു. അദ്ദേഹം കവിയല്ലെന്നുവരെ ചിലർ പറയുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'മദ്ദല നമനിയ'വും 'കൊച്ചുസീത്'യും മറും വായിക്കുമ്പോൾ മാറിമാറിവരുന്ന നിറങ്ങളോടുകൂടി വേദിയിൽ നൃത്തമാടുന്ന സുന്ദരിയെ കാണുന്ന പ്രതീതിയാണ് എനിക്ക്.

2. ഒരുതൃതാധുനിക കവി കാലത്ത് എന്തെങ്കാണാൻ വന്നു. വളരെനേരം നവീനതമസാഹിത്യത്തെ നിതിമതകരിച്ചുകൊണ്ടു സംസാരിച്ചു. അതിൽ തെറ്റില്ല. താൻ വിശ്വസിക്കുന്ന കാര്യം അസന്ദിഗ്ദ്ധമായിത്തന്നെ പറയേണ്ടതാണ് ആരും. ഏറെനേരം അങ്ങനെ കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞിട്ട് അദ്ദേഹം യാത്ര പറഞ്ഞു. മര്യാദയുടെ പേരിൽ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തോടൊരുമിച്ച് ഗെയ്റ്റ് വരെ പോയി. അദ്ദേഹം വന്നതു സ്കൂട്ടറിലായിരുന്നു. അതിൽ കയറിയിരുന്ന് നീളമുള്ള ഒരു കമ്പിയിൽ ഒറ്റച്ചവിട്ട്. സ്കൂട്ടർ നിശ്ശബ്ദം. പിന്നെയും ചവിട്ട്. അനക്കമില്ല. ദേഷ്യത്തോടെ അനവധി ചവിട്ടുകൾ. ചലനരഹിതം. അദ്ദേഹം സ്കൂട്ടറിൽനിന്നിറങ്ങി സ്വന്തം വാഹനത്തെ സ്നേഹപൂർവ്വം പാടേ ചരിച്ചു. നേരേനിരുത്തി

പിന്നീട്. എന്നിട്ട് അനൂനയിപ്പിക്കുന്ന മട്ടിൽ മൃഗുലമായ ചവിട്ട്. ഇല്ല. നിശ്ചേതനതാനെന്ന "അടുത്ത് വർക്ക്ഷോപ്പ് ഉണ്ട്. അങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുപോകൂ" എന്നു ഞാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു പാടുപെട്ട് ആ മനുഷ്യൻ അതു തള്ളിക്കൊണ്ട് പോയി. ദയനീയമായ ആ കാഴ്ച മുഴുവനും കാണാതെ ഞാൻ വീട്ടിനകത്തേക്കു പോന്നു. ഇതുപോലെയാണ് അദ്ദേഹം നവീനതമസാഹിത്യത്തെ അർത്ഥത്തിനുവേണ്ടി ചവിട്ടുന്നത്. പാദാഭിപ്രായങ്ങൾ ഏറെയേറിയും സാഹിത്യം അർത്ഥത്തിന്റെ യന്ത്രധാനി കേൾപ്പിക്കുന്നില്ല. മൃഗുലമായി ചരിച്ചുവയ്ക്കുന്നു. നിവർത്തി വയ്ക്കുന്നു. കടുത്ത പാദപഹാരത്തിനു പകരം മൃഗുലമായ പാദസ്പർശം നടത്തുന്നു. ഫലമില്ല. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ നവീനനിരൂപകന്റെ വർക്ക്ഷോപ്പിലേക്ക് അയാൾ നവീനസാഹിത്യയന്ത്രത്തെ തള്ളിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു.

ശ്രീ സത്യസായിബാബ

സത്യസായിബാബയിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ, വിശ്വസിക്കാത്തവർ ഉപരേതരെ വായിക്കേണ്ട പുസ്തകമാണ്. "Miracles Are My Visiting Cards"—"An investigative report on the psychic phenomena associated with Sathya Sai Baba" (Century Paperbacks—A Rider Book.f 6 = 95.) ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ കർത്താവായ Erlendur Haraldsson Ph.D. ഐസ്‌ലണ്ട് സർവകലാശാലയിലെ സൈക്കോളജി പ്രഫെസറാണ്. അദ്ദേഹം സഹപ്രവർത്തനമായ ഡോക്ടർ ഓസിസിനോടുകൂടി സത്യസായിബാബയെ നേരിട്ടു കണ്ടു; അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിസ്‌മയാവഹങ്ങളായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു സാക്ഷ്യം വഹിച്ച പ്രമുഖന്മാരെ കണ്ടു. "Miracles are my visiting cards" എന്ന് ഹരൽഡ് സണ്ണിനോടും കൂട്ടുകാരനോടും മറുഗവേഷകന്മാരോടും അസന്ദിഗ്ദ്ധമായി പ്രഖ്യാപിച്ച സത്യസായിബാബയുടെ അത്യുജ്വല പ്രവൃത്തികളെക്കുറിച്ചുള്ള പഠനമാണ് ഇപ്പുസ്തകം. തങ്ങൾ നടത്തുന്ന പരീക്ഷണങ്ങൾക്കു സായിബാബ വിധേയനാകണമെന്നായിരുന്നു

മനുഷ്യനു മനസ്സിലാക്കാത്ത കവിതയെഴുതുന്നത് മനുഷ്യനോടു മാത്രമല്ല ഈ ശ്വരനോടും ചെയ്യുന്ന പാപമാണ്.

ഗവേഷകരുടെ അഭ്യർത്ഥന. താൻ ഈശ്വരനാണെന്നും ഇനതയെ വിശ്വസിച്ചിരിക്കാൻവേണ്ടി മാത്രം ദിവ്യാത്മപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയാണെന്നും സായിബാബ അവരോടു പറഞ്ഞു. ഒരുദാഹരണം അദ്ദേഹം നൽകുകയും ചെയ്തു. "പ്രധാനമന്ത്രിക്ക് വലിയ അധികാരങ്ങളുണ്ട്. ചില പരിതസ്ഥിതികളിൽ ഇനങ്ങളെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യാൻ അദ്ദേഹത്തിന് ആജ്ഞാപിക്കാം. എന്നാൽ അധികാരമുണ്ടെന്നു കാണിക്കാൻവേണ്ടി പ്രധാനമന്ത്രിക്ക് ഒരു വിശദീകരണപ്രകടനം നടത്താനൊക്കുകയില്ല. ഭക്തന്മാരുടെ നന്മയ്ക്കും സംരക്ഷണത്തിനുംവേണ്ടി മാത്രമേ ദൈവികശക്തികൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്താനാവൂ." സായിബാബ ഇങ്ങനെ അറിയിച്ചതിനുശേഷവും ഗവേഷകർ അദ്ദേഹത്തിൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി. പക്ഷേ സായിബാബ വഴങ്ങിയില്ല. പിന്നീട് ദിവ്യപ്രവൃത്തികൾ നേരിട്ടു കാണുക; പ്രമുഖ ന്മാരും വിശ്വസിക്കാൻ കൊള്ളാവുന്നവരും നൽകിയ റിപ്പോർട്ടുകൾ പരിശോധിക്കുക ഇതേ മാർഗ്ഗമായി ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. എല്ലാം ഗവേഷകരെ അമ്പരപ്പിച്ചു. അഫ്രിക്കൻ രീതിയിൽ വളർത്തിയ തലമുടിക്കെത്തുന്നിനോ നീണ്ട കൂപ്പായത്തിനകത്തുനിന്നോ ആണ് സായിബാബ വിഴുതിയും സ്വർണ്ണഭരണങ്ങളും എടുക്കുന്നതെന്ന ചിലരുടെ അഭിപ്രായം ഈ പ്രഫെസർക്കു സീകരിക്കാൻ വയ്യ. പലപ്പോഴും ഭസ്മമെടുക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ദ്രഷ്ടാക്കൾ സംശയിക്കാതിരിക്കാനായി സായിബാബ കൂപ്പായത്തിന്റെ കൈകൾ കൈമുട്ടുവരെ തെറുത്തുകയറി വയ്ക്കാറുണ്ട്. മണ്ണിൽനിന്നു മധുരപലഹാരങ്ങൾ അദ്ദേഹം എടുത്തുകൊടുക്കുമ്പോൾ അവയിൽ ഒരു മണൽത്തരിപോലും പററിയിരിക്കില്ല. നല്ല ചുട്ടും. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ കൈയിൽ അവ വയ്ക്കാൻ വയ്യാത്ത വിധത്തിലായിരിക്കും ചുട്ട്. സ്വാദ് സവിശേഷതയുള്ളതും. ചിത്രവതിനദിക്കടുത്ത് ഒരു കല്പവൃക്ഷമുണ്ട്. ഭക്തജനങ്ങൾക്ക് എന്തു പഴമാണ് വേണ്ടതെന്ന് സായിബാബ ചോദിക്കും. ചോദിക്കുന്ന സമയത്തു കിട്ടാത്തവ മാത്രമല്ല വടക്കേയിന്ത്യയിൽ വിരളമായി മാത്രം കിട്ടുന്ന പഴങ്ങൾപോലും ഭക്തർ ആവശ്യപ്പെടാറുണ്ട്. "ചെന്ന് അടർത്തിയെടുക്കൂ" എന്നു തുരയിരിക്കുന്ന സായിബാബ പറയും. ഭക്തർ മരത്തിനടുത്തു ചെല്ലുമ്പോൾ അവ അതിലുണ്ടായിരിക്കും. പറിച്ചെടുത്താൽ മതി.

ഗ്രന്ഥത്തിൽ, മനഃശാസ്ത്രജ്ഞനായ പ്രഫെസർ വിവരിക്കുന്ന അത്ഭുതകൃത്യങ്ങളിൽ ചിലതു പോലും ഇവിടെ എടുത്തെടുത്താൻ വയ്യ. സ്മലയിലുണ്ടെന്ന് കൂടി പറയാം. 1970 ഓഗസ്റ്റ് 30-ാം തീയതിയാണ് കോഴിക്കോട്ട് ഇതുണ്ടായത്. ഡോക്ടർ പി.ബി. മേനോൻ, മുത്തുലക്ഷ്മിയുടെ കണ്ണിൽ തിമിരം മാറാൻ ശസ്ത്രക്രിയ നടത്തി. ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കുമുമ്പ് അവർ പട്ടപ്പർത്തിയിൽ പോയി സായിബാബയെ കണ്ടു. തിമിരമെന്നു പറയുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹം അവരോടു പറഞ്ഞു:- ഒരുക്കണ്ണിൽ തിമിരം. മറേക്കണ്ണിന് ചെറിയ കുഴപ്പം. വിഷമിക്കേണ്ട. ശസ്ത്രക്രിയ നടക്കുമ്പോൾ ഞാൻ നിന്റെ അടുത്തുണ്ടാവും. ശസ്ത്രക്രിയ നടക്കുന്നതിന്റെ തലേദിവസം. കാല്പെരുമാറാം. ഒരുസ്പർശം. മുത്തുലക്ഷ്മി

കണ്ണുകൾ തുറന്നപ്പോൾ സായിബാബ നിലക്കുന്നു. ആ സന്ദർഭത്തിൽ ഡോക്ടർ മേനോന്റെ അസിസ്റ്റന്റ് മ്യൂസ്ത് ആ മുറിയിലേക്കു വന്നു. അദ്ദേഹം സായിബാബയെ കണ്ടു അമ്പരന്ന് അവിടെ നിന്നു. തെല്ലുകഴിഞ്ഞ് മ്യൂസ്തു ബോധം കെട്ടു വീണു. അടുത്തദിവസം ശസ്ത്രക്രിയ നടന്നു. അതുണ്ടായി എന്നൊരു തോന്നൽപോലും ആർക്കുമുണ്ടാവാത്തവിധത്തിൽ മുത്തുലക്ഷ്മിയുടെ കണ്ണുകൾ തെളിച്ചുമുളുവയായിരുന്നു. മ്യൂസ്ത് സായിബാബ ഭക്തനായി മാറി. ഡോക്ടർ മേനോനും അങ്ങനെതന്നെ. പരിഗണനാർഹമായ ഒരുമാനത്തിലുമെത്താതെ ഗ്രന്ഥകാരൻ ഗ്രന്ഥം അവസാനിപ്പിക്കുന്നു. ഏതു സംഭവത്തിന്റെയും സത്യമറിയണമെങ്കിൽ ശാസ്ത്രത്തിൽ പരീക്ഷണങ്ങൾ മാത്രമേ മാർഗ്ഗമായുള്ളൂ. സത്യസായിബാബ ആ പരീക്ഷണങ്ങൾക്കു സമ്മതം നൽകിയില്ല. അതിനാൽ paranormal phenomena യഥാർത്ഥമോ അയഥാർത്ഥമോ എന്നു തീരുമാനിക്കാൻ ഈ ശാസ്ത്രകാരന്മാർ കഴിഞ്ഞില്ല. വിശ്വവിഖ്യാതനായ റഷ്യൻ ചിത്രകാരൻ നീക്കോലാസ് റൊറിഹിന്റെ പുത്രൻ ഡോക്ടർ സ്വെറസ്റ്റാഫ് റൊറിഹിന്റെ (ഫിലിം സ്റ്റാർ ദേവികാരാണിയെ വിവാഹം കഴിച്ച ചിത്രകാരൻ) പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലുള്ളത് ഇവിടെ എടുത്തെഴുതിക്കൊണ്ട് ഇത് അവസാനിപ്പിക്കാം. "There can be no doubt about it for the time being that Baba is a great phenomenon." (Page 198)

* * *

Encash എന്ന പദം Oxford Dictionary-യിൽപ്പോലുമുണ്ടെന്ന് പലരും റെലിഫോണിൽ വിളിച്ച് പറഞ്ഞു എന്നോട്. ഉണ്ട്. സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ അത് വാണിജ്യമണ്ഡലത്തിൽ മാത്രമുള്ള പ്രയോഗമാണ്. King's English-ൽ encash എന്ന പ്രയോഗമില്ല. അനുനിമിഷം വികാസം കൊള്ളുന്ന ഭാഷയിൽ ഒരു പുതിയ വാക്കു വന്നാലേന്ത് എന്നു ചോദിക്കുന്നവർ കാണും. അവരോട് എനിക്കുള്ള മറുപടിയിതാണ്:- "ഞാൻ ഭാഷാശാസ്ത്രയിലും ടെലിവിഷ്യനിലും നിഷ്ഠയുള്ള ആളാണ്. 'ആംഗല'മെന്നോ 'മാസ്'മ'മെന്നോ പ്രയോഗിച്ചുകൂടാ എന്ന മതമാണ് എനിക്ക്."

ചോദ്യം, ഉത്തരം

"തത്ത്വമസി എന്ന, മഹാവാക്യത്തിനു യോജിച്ച വിധത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ഒരാളിന്റെ പേരു പറയൂ."

"എല്ലാ സുഖസൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ രണ്ടു നിലകളെട്ടാം. കളർ റെലിഫീഷൻ, റെലിഫോൺ, ബാങ്കിൽ വലിയ തുക, മക്കളൊക്കെ നല്ല നിലയിൽ ഇത്രയുമായിക്കഴിഞ്ഞ ചില ആളുകൾ തിരുവനന്തപുരത്തെ തീർത്ഥാടകമണ്ഡപത്തിലും രാമകൃഷ്ണാശ്രമത്തിലും കയറിനിന്ന് 'അതു നീതന്നെയാണ്', 'എല്ലാം മായ, ഒന്നേ സത്യമായുള്ളൂ അതു ബ്രഹ്മമാണ്' എന്നൊക്കെ പ്രസംഗിക്കുന്നതു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. വല്ല ഹിമാലയത്തിലോ മറോ വല്ല സന്നിധിയിലോ നിങ്ങൾ പറഞ്ഞ രീതിയിൽ കണ്ടെന്നു വരും."

"നിങ്ങൾ ദൈവമായാൽ രാഷ്ട്രീയക്കാർക്ക് എന്തു രോഗം വരുത്തും?"

"തൊണ്ടയ്ക്കു രോഗമുണ്ടാക്കും. പിന്നെ പ്രസംഗിക്കാനൊക്കുകയില്ല."

സ്രീതത്ത്വസായിബാബ

താജ്മഹലിൽ നിലാവും നിലാന്തരീക്ഷവുമെന്ന പോലെ, പുഞ്ചോലയിൽ സൂര്യപകാശമെന്നപോലെ, കടപ്പുറത്ത് പഞ്ചാരമണ്ണിൽ അമൃതതരംഗിണിയെന്ന പോലെ ജീവിതസംഭവങ്ങളിൽ കലജ്ജനിക്കുന്ന അലീകത (illusion) വീണിരിക്കണം. അതു വീണാലേ കലയുടെ ആവിർഭാവം സംഭവിക്കൂ.

കേരളത്തിൽ ആരുമില്ല. സന്നയാസിമാരെയും വിശ്വസിക്കരുത്. 'കർമ്മകോല' എന്ന പുസ്തകത്തിന്റെ അവതാരികയിൽ ഹിമാലയത്തിലെ സന്നയാസിമാർ തട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി ബലാത്സാഗം ചെയ്ത ഒരു സ്ത്രീയുടെ ഇപ്പോഴത്തെ ഭ്രാന്തുപിടിച്ച ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വായിച്ചുനോക്കുക.

"ഒരിജ്ജിനാലിററിയുള്ള സ്ത്രീകളുണ്ടോ?"
 "എത്രയോ പേരെ ഏനിക്കു നേരിട്ടറിയാം. പുരുഷന്മാർക്ക് അവരുടെ അടുത്തു വരാതെ ക്ഷയകയ്യില്ല. പക്ഷേ ഏറിയകൂറും സ്ത്രീകൾ അവിവാഹിതകളായിരിക്കുമ്പോൾ പിതാക്കന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ സ്വന്തമഭിപ്രായങ്ങളായി ആവിഷ്കരിക്കും. വിവാഹം കഴിഞ്ഞാൽ ഭർത്താവ് ഇഡിയറാണെങ്കിലും അയാൾ പറയുന്നതൊക്കെ സ്വന്തമാക്കിപ്പറയും. പ്രായമായ മകന്റെ മതങ്ങൾ സ്വന്തം മതങ്ങളാക്കി മാറും വ്യക്തമായ കുമ്പോൾ. ഭർത്താവു മാറുന്നതനുസരിച്ച് അഭിപ്രായം മാറുന്ന സ്ത്രീയെ കാണണമെങ്കിൽ ചെക്കോവിന്റെ 'ഡാർലിങ്' എന്ന കഥ വായിക്കുക."

"ഒരുത്തനുമായി ഒളിച്ചോടുന്ന സ്ത്രീയെക്കുറിച്ച് നിങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമെന്ത്?"

"അരമണിക്കൂർ കഴിയേണ്ടതില്ല. അതിനുമുൻപ് അവൾ ദുഃഖിക്കും. അവൾ അവന്റെയുടെ അങ്ങനെ യാതനാനിരഭരമായി ജീവിതം കഴിച്ചു കൂട്ടുമ്പോൾ അവളുടെ ബന്ധുക്കൾക്ക് അവളോടു ബഹുമാനം വർദ്ധിച്ചു വർദ്ധിച്ചു വരും. നേരേചൊറേ ജീവിക്കുന്നവരോട് ആ ബന്ധുക്കൾക്കു പുച്ഛമുണ്ടാകും."

"കാമുകിയെ റെലിഫോണിൽ കാമുകൻ വിളിക്കുമ്പോൾ അച്ഛനമ്മമാരുടെ മാനസിക നില എന്തായിരിക്കും?"

"തന്മ അത് മിക്കവാറും അറിയില്ല. തള്ള തീർച്ചയായും അറിയാം. അറിയുമ്പോൾ വിളിക്കുന്നവനോട് 'ഇതെന്ത്' എന്നു പറയും. ആ തള്ള ചെറുപ്പക്കാരായിരുന്നപ്പോൾ അവരുടെ അമ്മയും അതുപോലെ 'ഇത് അത്ത്' എന്ന് അന്നത്തെ കാമുകനെ വിലക്കിയിരിക്കും."

"നിങ്ങൾ ദൈവമായാൽ രാഷ്ട്രീയക്കാർക്ക് എന്തു രോഗം വരുത്തും?"

"തൊണ്ടയ്ക്കു രോഗമുണ്ടാകും. പിന്നെ പ്രസംഗിക്കാനൊക്കുകയില്ല."

"ഡോക്ടർ പുററൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ഒരു പുസ്തകം റിലീസ് ചെയ്യുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ നിങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തെ അധികക്ഷേപിച്ചുതു മാന്യമായ പ്രവൃത്തിയാണോ?"

"ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ആക്ഷേപിച്ചില്ല. തീസിസ് എന്ന നിലയിൽ അതു നല്ലതാണെന്നും പാണ്ഡിത്യത്തിലും ബുദ്ധിശക്തിയിലും ഡോക്ടർ പുററൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അധ്യാപകനായിരുന്ന എന്ന ബഹുദൂര അതിശയിപ്പിക്കുന്നുവെന്നുമാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്. പക്ഷേ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹധർമ്മിണി പ്രഫെസർ രമയും വേറെ ചിലരും തെറിടയരിച്ചു. "സാർ വധിച്ചുകളഞ്ഞല്ലോ" എന്നു രമ ചിരിച്ചുകൊണ്ടാണെങ്കിലും എന്നോടു പറഞ്ഞു. രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ഗ്രന്ഥം കേരളവർമ്മയുടെ 'വിശാഖ വിജയം' എന്ന കാവ്യത്തെക്കുറിച്ചാണ്. കേരള

വർമ്മയെ കവിയെന്ന നിലയിൽ, മനുഷ്യനെന്ന നിലയിൽ ഞാൻ മാനിക്കുന്നില്ല. മനുഷ്യനെ വിട്ട് കവിയെ ഞാൻ വിമർശിച്ചു. എന്റെ അഭിപ്രായം ഞാൻ പറയാതിരിക്കുന്നതെങ്ങനെ? മലയാളഭാഷയെ സംസ്കൃതത്തിന്റെ ദാസിയാക്കിയ പത്താതരം സംസ്കൃതകവിയും പതിനൊന്നാതരം മലയാളകവിയുമാണ് കേരളവർമ്മ. പിന്നെ എനിക്ക് ഒരു കാര്യമാകാമായിരുന്നു. അത്തരം സമ്മേളനത്തിനു പോകാതെ വീട്ടിലിരിക്കാമായിരുന്നു. പോയതു തെറ്റ്."

"പണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ വീട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്തത് സ്ത്രീക്കോ പുരുഷനോ?"

"മറുപടി നല്കാൻ വൈഷമ്യമുണ്ട്. സ്നേഹിക്കുന്ന പുരുഷന് ഉള്ളതെല്ലാം വാരിക്കോരിക്കൊടുക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ ധാരാളം. അതേസമയം പഴയ രീതിയിൽ ജീവിക്കുന്നവരും ഏറെയുണ്ട്. എന്റെ കൂട്ടക്കാലത്ത് വീട്ടിലെ പരിചരിക്കയ്ക്ക് രണ്ടു രൂപയായിരുന്നു പ്രതിമാസ ശമ്പളം എന്റെ അമ്മ ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഇന്നത്തെ പരമാരികയ്ക്കും പ്രതിമാസം രണ്ടുരൂപയേ ശമ്പളം കൊടുക്കൂ. ഞാൻ എന്റെ അമ്മയെ കുററപ്പൊക്കിയതല്ല. പല സ്ത്രീകൾക്കും സാമ്പദികകാര്യങ്ങളിൽ പുരോഗമനമില്ല."

സംയോഗം

ഞാൻ താജ്മഹൽ കണ്ടിട്ടില്ല. അതു നിലാവിൽ മുങ്ങിനില്ക്കുന്ന സമയത്ത് അതിനടുത്തു ഞാനുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും പോയില്ല. എന്റെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ട് താജ്മഹലിന്റെയും നിലാവിന്റെയും സംയോഗത്തിൽ വൈലക്ഷണ്യമുണ്ടാകേണ്ടതില്ല എന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു. ചന്ദ്രികയിൽ വിലയ്ക്കൊണ്ട ആ കലാശില്പത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കൂ. ചന്ദ്രികയിൽനിന്നു താജ്മഹലിനെ വേർതിരിക്കാനാവില്ല. താജ്മഹലിൽനിന്നു നിലാവിനെയും അവയ്ക്കു പശ്ചാത്തലമരുളുന്ന അന്തരീക്ഷവും അവയുടെ അവിഭാജ്യഘടകമാണ്. അല്ലെങ്കിൽ സൂര്യപ്രകാശത്തിൽ വെട്ടിത്തിളങ്ങുന്ന പുഞ്ചോലയെ സങ്കല്പിക്കൂ. ഇലത്തിനും പ്രകാശത്തിനും വിഭിന്നത കാണില്ല. താജ്മഹലിൽ നിലാവും നിലാന്തരീക്ഷവുമെന്നപോലെ, പുഞ്ചോലയിൽ സൂര്യപ്രകാശമെന്നപോലെ, കടപ്പുറത്തെ പഞ്ചാരമണ്ണിൽ അമൃതതരംഗിണിയെന്നപോലെ ജീവിതസംഭവങ്ങളിൽ കലജ്ജനിക്കുന്ന അലീകത (illusion) വീണിരിക്കണം. അതു വീണാലേ കലയുടെ ആവിർഭാവം സംഭവിക്കൂ. ശ്രീ. സി.വി. ബാലകൃഷ്ണൻ കലാകൗമുദിയിലെഴുതിയ 'മാലാഖമാർ ചിറകുവീശുമ്പോൾ' എന്ന കഥയിൽ കലയുടെ കൗമുദി വീണിട്ടില്ല. മോരും മുതിരയുമെന്നപോലെ വിഭിന്ന സംഭവങ്ങൾ വേർതിരിഞ്ഞു നില്ക്കുന്നു. ഒരു ക്രൈസ്തവപുരോഹിതൻ മാലാഖമാരുടെ ചിത്രം വരയ്ക്കുന്നു. മററോരിടത്ത് ഒരുത്തൻ പന്നിക്കുടുങ്ങാക്കി പന്നികളെ അവയ്ക്കുള്ളിലാക്കി വളർത്തുന്നു. ഒരുദിവസം പന്നികളെ വളർത്തുന്നവൻ സ്വന്തം ഭാര്യയെ നഗ്നയാക്കി അവയുടെകൂടെ ഇരുത്തിയിട്ടു കൂടും പുട്ടി അപ്രത്യക്ഷനാകുന്നു. പുരോഹിതൻ അതുകണ്ടു സ്തംഭിച്ചു നില്ക്കുമ്പോൾ സർഗ്ഗാത്മകതത്തിന്റെ പ്രഭാവം. കലയുടെ ആദർശാത്മകലോകവും

രവിവർമ്മയുടെ മേയന്തി എന്ന ചിത്രം